Jaargang 116. Woensdag, 10 Junij 1857. No. 69.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Groningen* brengt bij deze ter kennis van het publiek, dat, uit hoofde met de bepuining van den Weg tusschen **Boneschans** en **Nieuwe Schans** een aanvang zal worden gemaakt, de passage **met Voertuigen en Vee** over den weg tusschen die plaatsen, van den **10den dezer maand tot nadere bekendmaking zal zijn GESTREMD.**

De Commissaris des Konings voornoemd:
Bij deszelfs afwezen,
Het Lid van Gedeputeerde Staten: J. HOMAN.

COLLECTE VOOR DE GEWAPENDE DIENST.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat de **GEWONE JAARLIJKSCHE COLLECTE** voor het **Fonds** ***tot aanmoediging en ondersteuning van de Gewapende Dienst***, zal plaats hebben op DONDERDAG en VRIJDAG den 18den en 19den Junij 1857.

Burgemeester en Wethouders achten zich verpligt, de belangen van dat Fonds ten dringendste aan hunne Mede-Ingezetenen aan te bevelen, en meenen hen daartoe te moeten herinneren, dat het zijn' oorsprong verschuldigd is aan de aanmerkelijke sommen, door vrijwillige inschrijvingen niet slechts in *Nederland*, maar vooral ook in *Engeland* verzameld ten behoeve van de gekwetsten en de nageblevene betrekkingen van gesneuvelden bij *Waterloo*, in 1815; dat uit die penningen een Invalidenhuis voor gekwetste Militairen te *Leiden* is gesticht en wordt onderhouden; en aanzienlijke toelagen, ook in deze Stad, het bedrag der jaarlijksche Collecte zeer verre te boven gaande, aan een aantal gekwetsten en nageblevene Betrekkingen van gesneuvelden, boven de van Rijkswege verleende gagementen, jaarlijks worden voldaan; dat vervolgens tot het genot van de voordeelen, uit dit Fonds voortspruitende, ook zijn toegelaten de gekwetste Krijgslieden en de nageblevene Betrekkingen van gesneuvelden in de onderscheidene voor het Vaderland zoo belangrijke veldtogten in *Oost-Indië*, in den strijd tegen *België*, en in de verdediging van de citadel van Antwerpen; dat eene *ruime bijdrage* tot instandhouding van het Fonds ook thans weder bijzonder wenschelijk is, uit hoofde het Hoofdbestuur heeft besloten *in dit jaar te doen opnemen alle Blinden, die aan den strijd tegen België of in de Koloniën en Bezittingen buiten Europa hebben deelgenomen*, in hulpbehoevende omstandigheden verkeeren en op zijne Registers bekend zijn; dat voor de jaarlijksche aanzienlijke uitgaven tot dit alles vereischt, geene andere middelen bestaan, dan de opbrengst der jaarlijksche Collecten en de inkomsten van het oorspronkelijk verzameld Kapitaal, dat van jaar tot jaar, ten gevolge van verkoop ter bestrijding der jaarlijksche uitgaven, zeer vermindert, en dat derhalve dit Fonds, onafhankelijk van de Regering en geheel en alleen onder het kosteloos bestuur van bijzondere personen staande, aanspraak heeft op de krachtdadige ondersteuning van allen, die niet geheel en al onverschillig zijn omtrent het lot van de Nederlandsche Krijgslieden, in dienst des Vaderlands gewond, en van de nageblevene Betrekkingen van hen, die in 's Lands dienst zijn gevallen.

GRONINGEN, 4 Junij 1857.
Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, gezien art. 228 der Gemeentewet, herinneren bij deze aan allen, wie zulks mogt aangaan, dat bij het eerste lid van het gemeld Wets-artikel is bepaald, dat de **TERMIJNEN** van **VERJARING** voor de **VORDERINGEN** ten laste van het RIJK, bij de Wet bepaald of te bepalen, op de Vorderingen ten laste der Gemeente van toepassing zijn; — en dat, volgens art. 2 en 3 der Wet van den 1sten November 1815 (*Staatsblad* no. 51), alle VORDERINGEN ten laste van het RIJK **verjaard** zijn, wanneer dezelve niet zijn ingediend vóór of op den **laatsten Junij** van het jaar, volgende op dat waarover zij loopen; weshalve een ieder, die Vorderingen heeft ten laste van de Gemeente *Groningen*, over het jaar 1856, wordt aangemaand, dezelve **voor of uiterlijk** op den **laatsten Junij** aanstaande bij BURGEMEESTER en WETHOUDERS in te dienen.

GRONINGEN, 7 Mei 1857.
Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De BETAALMEESTER te *Groningen* brengt der kennis, dat bij hem ontvangen zijn de Betaalsrollen der Traktementen van de verschillende Ambtenaren, ressorterende onder de Administratiën van Algemeen Bestuur, alsmede van de Predikanten, Geestelijken en Onderwijzers; dat de uitbetaling dagelijks plaats vindt ten zijnen Kantore, en voor de belanghebbenden buiten de Hoofdplaats van het Arrondissement wonende, bij de HH. Rijks-Ontvangers hunner standplaatsen, in de tweede helft der maand.

GRONINGEN, 8 Junij 1857.
De Betaalmeester voornoemd:
H. J. ENGELKENS.

De COMMISSIE VAN ONDERWIJS in de Provincie *Groningen* vergadert voor het **afnemen** van **Rang-Examens** op VRIJDAG den 26sten Junij, des morgens te acht uur precies, in het CONCERTHUIS alhier. Die zich dan willen laten Examineren, gelieven hunne Getuigschriften van goed gedrag, hunne Geboorte-Acten, en, zoo zij die bezitten, hunne Acte van vroeger afgelegd Examen, *franko*, vóór den 15den Junij, in te zenden bij den Schoolopziener van hun District, met duidelijke opgave welk Examen zij nu verlangen af te leggen.

GRONINGEN, 20 Mei 1857.
De Commissie van Onderwijs in de Provincie Groningen,
Namens dezelve:
P. HOFSTEDE DE GROOT, *Secretaris.*

BUREAU VAN POLITIE.

Op ZONDAG den zevenden Junij, des avonds na negen uur, is **verloren:** een **VROUWEN ZIJZAK** van blaauw Katoen, waarin een ZILVEREN KNIPJE en ongeveer één à twee Gulden aan klein-geld, een ZAKDOEK, gemerkt A. W., en waarschijnlijk eenige andere geringe voorwerpen.

De Vinder wordt verzocht, zich aan het BUREAU van POLITIE te vervoegen.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

Het berigt, dat de aartsbisschop van Mexico zich, na vruchtelooze tegenkanting, aan de nieuwe staatsregeling en hare liberale voorschriften onderworpen heeft, bevestigt zich. Het bewind van den president *Comonfort* schijnt daardoor althans van een der grootste bezwaren, waarmede het te worstelen heeft, ontheven te zijn.

— De regering van Chili heeft eenige deskundigen uitgezonden, om te onderzoeken, of er een weg voor de scheepvaart tusschen den Atlantischen en den Stillen Oceaan geopend zou kunnen worden door de verdieping en verbinding van twee rivieren uit de Andes, de eene naar de Mexicaansche golf en de andere naar de Stille Zuidzee stroomende en elkander in eene diepe kloof van het gebergte zeer digt naderende. De *Morning Post* beschouwt dat plan, en zegt, dat het zonder eenigen twijfel uitvoerbaar is, daar er reeds sedert 1788 een klein kanaal bestaat, waardoor de bedoelde rivieren onderling verbonden zijn en hetwelk door de inlanders met hunne booten bevaren wordt.

NEDERLANDSCH WEST-INDIË.

De berigten uit partikuliere brieven van Suriname tot den 5den Mei aan de *N. Rott. Ct.* luiden, wat de slaven betreft, niet zeer gunstig. Zijn die berigten juist, dan heerscht in Suriname onder de slavenbevolking eene rust, die een ernstigen storm doet vreezen. De slaven toonen zich hoe langer zoo meer verlangend naar de vrijheid, die hun reeds te lang werd onthouden.

Op den 14den April werd de plantaadje Badenstein, waarop p. m. 350 slaven aanwezig zijn, voor *f* 57,600 gekocht door den heer *W.*, bekend door zijne manier om slaven in bedwang te houden. Vermits die heer, sedert 2 jaren, de slavenmagt van de plantaadje Leidenshoop had gesplitst en verkocht, weigerden de negers van Badenstein nu den heer *W.* als hunnen meester te erkennen, tensij hij, in tegenwoordigheid van den procureur-generaal, plegtig verklaarde hen niet van hunnen grond te zullen verwijderen en niet te zullen mishandelen. Dertig slaven begaven zich in naam der geheele magt, naar den officier der divisie en leverden daar formeel protest in tegen den heer *W.* en verzochten, dat daarvan kennis zou worden gegeven aan den procureur-generaal. Dit had ten gevolge, dat de procureur-generaal den 24sten April derwaarts is gereisd en aan de slaven, na hunne belangen te hebben gehoord, de verzekering heeft gegeven, dat hunne regten zouden worden gehandhaafd tegen elke poging, die zou aangewend kunnen worden om hen van het effect te verwijderen, en tegen elke daad in strijd met het slaven-reglement. De heer *W.* hierover alles behalve gesticht, begaf zich naar den heer *Gefken*. Doch die geachte magistraat, die nu reeds met de slavenhouders beter kennis heeft gemaakt, heeft den heer *W.* ontvangen zoo als het behoorde.

Dit is echter niet het eenige geval van dezen aard; de heer *Gefken* heeft zich in korten tijd, ten gevolge van ingekomen klagten wegens mishandeling van slaven, genoodzaakt gezien tegen eenige slaveneigenaars, waaronder een uit Coronie, die verscheidene effecten bezit, gevangenenisstraf te eischen.

Zoowel onder vrijen als slaven ontwikkelt zich door al die gevallen een slechte geest. In de laatste weken hebben zich de gevallen van brand nog al herhaald, zoodat het vermoeden, dat er eene uitbarsting zou kunnen plaats hebben, niet tot de ongerijmdheden schijnt te behooren.

In een ander partikulier schrijven uit Paramaribo wordt, in tegenspraak met een vroeger berigt, gezegd, dat de patronilles zijn afgeloopen en dat de gunstige indruk op de bevolking, daardoor te weeg gebragt, blijvende is. Voorts meldt dit schrijven dat de desertiën hebben opgehouden en de slaven geregeld aan het werk zijn.

Ook volgens de bij het departement van koloniën met de jongste mail ontvangen berigten heerschten allerwege rust en orde.

NEDERLANDSCH OOST-INDIË.

De heer *P. M. Vrancken*, aartsbisschop te Batavia, heeft aan zijne leeken in het begin van Maart een gedrukten vastenbrief voor het jaar 1857, over de slechte boeken, rondgezonden waaraan de volgende zinsneden zijn ontleend:

»En gij priesters, eerwaardige mede-arbeiders in den wijngaard des Heeren! verheft uwe stemmen. Zoo ooit, dan is nu de tijd van spreken daar. Waarschuwt uwe onderhoorige geloovigen tegen het gedurig dieper inkankerend vergif der kwade boeken: algemeene en bijzondere geschiedenissen, magazijnen, woordenboeken, dag-, week- en maandbladen, natuur- en aardrijkskundige geschriften, verzamelingen van brieven, levens- en reisbeschrijvingen, romans en tooneelstukken in alle talen, vormen en titels, zelfs onder de bedriegelijke leus van Christendom en goede zeden, welke laatste zeker de trouwloosste gidsen zijn in de letterkundige wereld. Bijna geen een dier telgen van de hedendaagsche ontaarde drukpers is onbesmet, in schier allen is de satan der eeuw doorgedrongen, de adem van den geest der omkeering is bijna over allen gegaan, bijna uit allen dampen in meer of mindere mate, als uit een verstikkend moeras, ongeloof, zonde en dood! Laat uwe predik- en biecht-stoelen weergalmen van de levendigste schetsen der wrange vruchten der schandelijke boekwerken.

»Tracht uwe geneesmiddelen geëvenredigd te maken aan de grootheid der kwaal, die thans zoo schrikbarend knaagt aan het hart der kerk en der volken! Leidt uwe schapen naar de zoete en vruchtbare weide van *goede, nuttige* en *godvruchtige* boeken, die in staat zijn hunnen geest met *ware* kennis en hun hart met Christelijke deugden te versieren, leert hun die met graagte lezen, met ernst bepeinzen en met kinderlijken zin volgen."

In een bij dezen brief gevoegd uittreksel worden een aantal kwade boeken genoemd, die voor het godsdienstig gemoed verderfelijk zijn; welke de goede boeken zijn, wordt in dit stuk niet aangewezen.

RUSLAND.

De Petersburger bladen maken het volgende schrijven bekend, hetwelk de Keizer van Rusland den 11den Mei j.l., den geboortedag van den jonggeboren grootvorst *Sergius*, aan den metropoliet van Moskou gerigt heeft.

»Hoogwaardige metropoliet van Moskou, *Philaretes!* In September des vorigen jaars bezocht ik na den afloop der heilige krooning met mijne gemalin het klooster van den heiligen Sergius. Daar, bij het graf van dezen voorbidder en beschermheilige van Rusland, geloovig en vertrouwend voor het onvergankelijke overschot van denzelven ter neder gebogen, legden wij met de Keizerin de heimelijke gelofte af, dat, wanneer het Gode behagen mogt, ons door de gelukkige verlossing Harer Majesteit van eenen zoon te verblijden, wij dezen, uit dankbare herinnering aan dezen grooten heilige, den naam van *Sergius* wilden geven. Thans is door zijne voorspraak ons gebed verhoord geworden en hebben wij onze gelofte vervuld. Terwijl ik dit ter kennis van U Hoogeerwaarde breng, verzoek ik u, behalve het bij zulke heugelijke gebeurtenissen gebruikelijke dankgebed, nog een afzonderlijk gebed in onzen naam bij de reliquiën van den heilige te houden, onder wiens bescherming wij onzen jonggeboren zoon plaatsen. Met de bede dat gij voor mij, mijne gemalin en onze kinderen bidden moogt, blijf ik ten allen tijde uw toegenegen

Alexander."

Verder heeft Keizer *Alexander* eene order uitgevaardigd, volgens welke hij voortaan bij den titel van Keizer en autocraat aller Russen en Koning van Polen, ook nog zal voegen dien van groot-hertog van Finland, enz.

TURKIJE.

Tijdingen uit Konstantinopel van den 29sten Mei melden dat de Sultan, ten gevolge van de uitputting der schatkist, besloten heeft eene belasting te heffen van de Israëlieten en Christenen, van elken ouderdom, ten bedrage van 32 piasters per hoofd, waarvan alleen zij die militairen zijn zullen vrijgesteld worden. Het bedrag van twee jaren is bij wijze van vooruitbetaling geëischt.

Er zullen te Konstantinopel diplomatieke conferentiën gehouden worden tusschen den grootvizier en de vertegenwoordigers der mogendheden die het Parijsche tractaat geteekend hebben, betreffende de uitlegging van den firman, die de bijeenroeping beveelt van de divans in de Donau-vorstendommen.

ITALIË.

De reis van den Paus zal waarschijnlijk tot October duren; hij begeeft zich ook naar Florence, waartoe hij door den groothertog van Toskane is uitgenoodigd.

— De prins *Petrulla*, vertegenwoordiger van den Koning van Napels te Weenen, heeft verlof bekomen om die stad voor eenigen tijd te verlaten, ten gevolge waarvan hij zich naar Brussel en Parijs begeven zal. Hoewel redenen van gezondheid voor dit verlof aangegeven worden, is, naar men verneemt, de staatkunde daaraan alles behalve vreemd. Reeds sedert eenigen tijd werd van eene verkoeling gesproken tusschen de hoven van Weenen en Napels, omdat Napels in het geschil tusschen Oostenrijk en Sardinië, geenszins partij heeft willen trekken voor eerstgemelde.

SPANJE.

Evenals de Senaat, hebben thans ook de Cortes in hunne zitting van den 2den dezer het ontwerp-adres van antwoord aangenomen en wel met 221 tegen 19 stemmen.

Door deze stemming heeft alzoo het ministerie *Narvaez* weder een schitterend blijk van vertrouwen erlangd van de zijde der volksvertegenwoordigers. Men meent te weten, dat de ondersteuning, welke den maarschalk *Narvaez* thans is te beurt gevallen, van de zijde van de Cortes zoowel, als van den Senaat, moet worden toegeschreven aan de omstandigheid, dat men overtuigd is, dat die staatsman zich zal verzetten tegen alle verdere pogingen, welke door de partij der reactie tegen de constitutionele mogten worden beproefd.

— De *Espana*, een ministerieël blad van Madrid, berigt dat in Spanje gedurende Maart j.l. niet minder dan vijftien, en in April zeventien kerken beroofd zijn; daaronder waren de domkerk van Segovia en die van Burgos. Zoo veel heiligschennis geeft een slechten dunk van de waakzaamheid der Spaansche politie of van de godsdienstigheid der bevolking.

ZWITSERLAND.

De groote raad van Neufchatel heeft eene algemeene amnestie uitgevaardigd ten gunste der militairen die in de maanden December en Januarij l.l. niet opgekomen zijn, en ten gevolge van dien als deserteurs werden beschouwd. Dezelfde raad heeft wijders gratie verleend aan hen, die in 1849 veroordeeld zijn wegens hunne geschriften tegen den heer *de Rougemont*.

Deze besluiten zullen evenwel nietig zijn, wanneer Pruissen weigerachtig mogt blijken te wezen om het tusschen de gevolmagtigden van Pruissen en Zwitserland gesloten tractaat te ratificeren.

— Nopens het ongeluk der instorting van den Hauensteinertunnel verneemt men, dat al de personen die men bij de opgraving gevonden heeft, gestikt waren. Men heeft met den meest mogelijken spoed getracht de onder het puin begraven menschen te r dden, en heeft bij die poging tot redding, 11 menschenlevens te beklagen, om 52 lijken te vinden. De elf omgekomene werklieden zijn door de schadelijke gassen gestikt.

De bijzonderheden welke omtrent dit ongeluk worden medegedeeld zijn inderdaad hartverscheurend. Zeven dagen lang hebben de van alle zijden toegestroomde arbeiders met een bewonderenswaardigen heldenmoed getracht om in den tunnel door te dringen, waaruit de brandende steenkolen een dood aanbrengend gas ontwikkelden; zij deden het in de hoop van zoo mogelijk hunne genooten aan het vreeselijke graf nog levend te onttrekken. »Na een kwartier uurs," schrijft de *Schweizerbode*, »dragen er in den regel vier het ligchaam van den vijfde dood of althans schijndood uit de opening uit. De doodsbleeke dragers ververschen zich dan, en aan den als een lijk naar boven gedragene worden dadelijk alle mogelijke redmiddelen beproefd. Doch zoodra zulk eene schaar arbeiders bedwelmd uit het hol des doods komt, drijft de broederliefde en heldenmoed eene nieuwe naar binnen, twee aan twee, arm in arm. Onder de verzamelde volksmenigte gejammer, weeklagten, en ter zijde, rondom lijken, knielende moeders met kinderen in hartverscheurend geschrei, met gevouwen handen het leven der vaders van den hemel afbiddende!"

DUITSCHLAND.

Het aantal voorname Russen, die dit jaar Duitschland doorreizen, is buitengewoon groot. Men verzekert dat de reislust in Rusland zoo ontzettend is toegenomen, dat in dit voorjaar in het geheel omstreeks 60,000 passen naar het buitenland door de Russische regering zijn afgegeven. Vooral de welgestelde familiën der Russische Oostzee-provinciën leveren een sterk contingent tot dit leger van reizigers.

— Uit Marienberg in Pruissen hebben 200 arbeiders zich met hunne familiën naar Rusland begeven, om zich aldaar te vestigen. Voorloopig zullen zij, op voordeelige voorwaarden, bij de nieuw aan te leggen spoorwegen gebezigd worden. Naar men tevens uit andere deelen van Duitschland verneemt, zal nog een groot aantal arbeiders zich, met hetzelfde doel, naar Rusland begeven.

— Door den beroemden scheikundige *Liebig* worden in een Munchener dagblad de geneeskundigen opmerkzaam gemaakt op een nieuw middel, om bij pijnlijke heelkundige operatien den lijder in slaap te brengen. Het draagt den naam van Amylen, is geheel onschadelijk en zou met voordeel de zoo gevaarlijke chloroforme kunnen vervangen.

— *Joost van den Vondel*, de grootste dichter der Nederlanden in de 17de eeuw, Holland's *Shakespeare*, is in 1587 te Keulen geboren. Men is thans te weten gekomen, dat hij in de Weezenstraat op het voormalig vrijgebied van het St. Gereongesticht het levenslicht aanschouwd heeft. Men tracht nu nog het huis te ontdekken, ten einde het door een gedenksteen te onderscheiden; waartoe door eenige vereerders van den vermaarden Nederlandschen dichter het plan gevormd is.

— De Keizer van Oostenrijk, die door het overlijden zijner oudste dochter, zijn voornemen om Hongarije te bezoeken, slechts ten halve heeft volbragt, heeft den aartshertog *Albert*, gouverneur-generaal van Hongarije, last gegeven om die reis te voltooijen, en de hulde en wenschen der bevolking uit zijn naam te ontvangen en te vernemen.

Eene petitie, door zeer veel voorname Hongaren onderteekend, zou aan den Keizer gedurende zijn jongst verblijf te Ofen worden overhandigd. De verzoekers, die in dat document de mogelijkheid van het herstel van een *eigen bestuur* in Hongarije op den voorgrond plaatsten, verlangden het vrije gebruik der Hongaarsche taal in 's lands beheer en herziening der grondbelasting.

Overigens bevatte het adres van het begin tot het einde de warmste betuigingen van gehechtheid, liefde en trouw, zoo voor het keizerlijke huis in het algemeen, als voor Keizer *Frans Jozef* in het bijzonder. De aartsbisschop-primaat, aan wien de taak was opgedragen de petitie aan den Keizer over te geven, verzocht en verkreeg audiëntie en verscheen op het paleis te Ofen. Toen hij de audiëntiezaal binnentrad, kwam de Keizer hem vriendelijk te gemoet en sprak: »Gij brengt mij eene petitie!" — »Ja, Uwe Majesteit!" hernam de prelaat. — »Onderteekend door u, door magnaten en hooge geestelijken?" vroeg de Keizer verder. — De primaat gaf weder een bevestigend antwoord. — »Waar is het stuk?" — »Ik heb het bij mij." — »Houd het dan maar bij u." — Op deze woorden volgde een oogenblik van stilte, waarna *Frans Jozef* hernam: »Ik heb mijn Hongarije hartelijk lief; ik verlang niets dan zijn geluk en zijne welvaart, en zal binnen de perken van regt en mogelijkheid alles doen om den bloei des lands te bevorderen;.... maar de namen der personen die het adres geteekend hebben wil ik niet kennen." Ten gevolge daarvan trokken de meeste der onderteekenaren, ruim 100 in getal, zich terug en de aartsbisschop verliet Ofen.

GROOT-BRITTANJE.

De handelsstand van Hull, van Newcastle en van Birmingham hebben zich dezer dagen voor het plan van den heer *de Lesseps* tot doorgraving der landengte van Suez verklaard. Men kan nu zeggen, dat meest al de groote handelssteden van het Vereenigd Koningrijk zich met het plan van den heer *de Lesseps* vereenigd hebben; waarom dan ook de tijd, waarop deze zaak in het Parlement ter sprake zal komen, niet ver meer verwijderd kan zijn.

— Volgens berigten uit het Britsche kamp te Mohammorah in Perzië, van den 22sten April, was men daar zeer bevreesd voor de gezondheid der troepen, wegens het ophanden zijnde heete jaargetijde. De generaal *Outram* ondervond op eene gevoelige wijze, dat hij bij gebreke aan volmagten van de zijde zijner regering zeer beperkt was in de keuze van doeltreffende legerplaatsen.

FRANKRIJK.

In langen tijd heeft men van de Parijsche conferentie niets meer gehoord. Zij zal nu, naar men verzekert, op den 13den dezer weder eene zitting houden, die zal worden bijgewoond door de tweede gevolmagtigden, met het doel om in een officiëel protocol de nieuwe Russisch-Turksche grensscheiding op te nemen, gelijk zij door de internationale commissie dezer dagen werd geregeld.

— De dagbladen in de departementen van Frankrijk waren voor eenigen tijd van regeringswege uitgenoodigd, om niet over de verkiezingen tot vernieuwing van het Wetgevend Ligchaam te spreken. Deze uitnoodiging is thans ingetrokken.

Men weet dat al de leden der ontbonden vergadering, met uitzondering van eenige weinigen, door het gouvernement aan de kiezers ter herkiezing aanbevolen worden. Onder de uitgezonderden behoort de heer *de Montalembert*, de beroemde Katholijke staatsman en schrijver, die zonder stelselmatige tegenkanting de inzigten van het keizerlijk gouvernement menigwerf bestreed. Hij heeft zich evenwel tot de kiezers van het departement van de Doubs, hetwelk hij in het Wetgevend Ligchaam vertegenwoordigde, gewend, met verzoek om hem te herkiezen, niet als eenen tegenstander des gouvernements, maar als vertegenwoordiger van de burgerlijke en godsdienstige vrijheid.

De heeren *Garnier Pagès*, *Carnot* en andere bekende voorstanders van republikeinsche beginselen, hebben de democratisch-gezinde kiezers openlijk uitgenoodigd om aan de verkiezingen werkdadig deel te nemen en om de verkiezing van mannen van hunne denkwijze te bevorderen, zoo veel als binnen de perken der tegenwoordige wetgeving doenlijk zou zijn. In het daartoe strekkende schrijven zeggen zij, dat onder de democratische partij in Frankrijk thans innige eenstemmigheid en volkomen eendragt bestaat, en dat de democratische kiezers zich niet moeten laten weêrhouden door de vrees, dat hun kandidaat slechts een onbeduidend aantal stemmen zal bekomen, maar dat zij »het sluimerende geloof moeten aanwakkeren en de hun door de bestaande wetgeving aangeboden gelegenheid aangrijpen."

De Engelsche dagbladen worden thans bijna dagelijks te Parijs in beslag genomen, uit hoofde van hunne aanmerkingen over de verkiezingen.

In den ministerraad van l.l. Zaturdag is besloten, dat alle ministers aan de onder hunne bevelen staande ambtenaren circulaires zullen rigten, om hen aan te bevelen, zooveel mogelijk de regerings-kandidaten bij de verkiezingen voor te staan. Dit geschiedt voorzeker ook al in het belang eener vrije verkiezing!

— Het ministerie van binnenlandsche zaken heeft dezer dagen opgaven betrekkelijk de wisselingen der bevolking van Frankrijk in het jaar 1853 openbaar gemaakt. Daaruit blijkt, dat bijkans een derde gedeelte van het aantal mannen en ruim de helft van het aantal vrouwen, welke in 1853 gehuwd zijn, niet konden lezen noch schrijven. Het is dus nog treurig gesteld met de beschaving van het Fransche volk, dat zich zoo gaarne het meest beschaafde volk der wereld hoort noemen!

— Volgens een brief uit Parijs, heeft de heer *Goldschmidt* aldaar den 27sten Mei weder eene planeet van de groep tusschen Mars en Jupiter ontdekt, die thans uit 44 bestaat, zoodat ons zonnestelsel thans 52 planeten telt.

— De correctionele regtbank van de Seine heeft in de vorige week uitspraak gedaan is de zaak van het geheim genootschap bekend onder den naam van »het veemgerigt." Slechts zes gearresteerden zijn vrijgesproken. De anderen zijn tot gevangenis en andere straffen veroordeeld. De meesten zijn werklieden; ook heeft men er eenige ontslagen booswichten onder gevonden.

Reeds lang kende de politie het bestaan van dit genootschap, maar eerst in het begin dezes jaars mogt het haar gelukken in eene te Parijs gehoudene bijeenkomst van de zamengezworenen door te dringen en de daar aanwezigen te vatten. Uit de verhooren in deze zaak is men een en ander omtrent dit geheim genootschap te weten gekomen.

De leden hadden steeds hunne schildwachten zoo dikwijls zij eene bijeenkomst hielden, die van de aanwezigen het wachtwoord moesten vernemen. Dit jaar luidde dat woord: *Alibaud-Pianori*. Verleden jaar was het: *moed — het uur genaakt.*

Nog had men een onderling herkenningswoord, *polycratie.* Hij die 'een' broeder meende te ontmoeten, maakte een gebaar als iemand die een degen trekt door de regterhand aan de linkerzijde te brengen en sprak de lettergreep *po* uit. De ander antwoordde door met de hand een kring om den hals te beschrijven om eene onthoofding aan te duiden en zeide: *ly;* vervolgens spraken beide te zamen de overige lettergrepen van het herkenningswoord uit.

De deelgenooten kwamen bijeen het hoofd met een zakdoek bedekt en een masker voor het gelaat. Elk nieuw lid moest den volgenden eed afleggen: »Ik zweer de democratische, sociale en algemeene republiek de voorkeur te schenken boven mij zelven, mijne vrienden, mijn vermogen, mijne vrijheid en boven mijn leven; nooit, aan wie ook, het bestaan van het genootschap te verraden, noch de plaats der bijeenkomsten, noch het wachtwoord, noch de herkenningsteekenen, en zoo hij mij wordt aangewezen den verrader te straffen."

Ieder lid was eene lijdelijke gehoorzaamheid aan zijn onmiddellijken chef verschuldigd. De laatste graad van de hierarchie was de quinturion, of opperhoofd van vijf, dan volgde het hoofd van vijfentwintig, van vijftig en eindelijk de centurion of het hoofd van honderd. Drie centuriën vormden een stam. Elke stam droeg den naam van een der twaalf stammen van Israël. De gevangen genomen leden behoorden allen tot den stam van Ruben.

De leden kenden elkander niet onderling. Ieder lid kende slechts zijn quinturion, deze zijne vijf mannen en het hoofd der vijfentwintig waartoe hij behoorde, en zoo vervolgens. Het algemeen bestuur heette consistorie. Men heeft tot nog toe niet kunnen ontdekken, wie daartoe behooren.

— Officiële berigten over den toestand van de gewassen luiden zoo gunstig mogelijk; in sommige streken verkeeren de velden in een »verbazingwekkenden voordeeligen toestand." De wijnoogst in Champagne belooft dit jaar voortreffelijk te zullen wezen. Het zwavelen heeft overal de verspreiding van het *oïdium* voorkomen.

— Een brief uit Algiers bevat de volgende bijzonderheden betreffende de expeditie tegen Kabylië: Den 25sten Mei, bij het krieken van den dag, rukten de kolonnes op, belast met de verwoesting der schoone Kabylische dorpen van den stam Beni-Raten. Dit vernielingswerk is een der droevigte gevolgen van dezen berg-oorlog, maar is onvermijdelijk, daar zonder dit, deze stijfhoofdige volkeren zich niet voor overwonnen houden, en ook niet tot den vrede zouden besluiten. Den 26sten en 27sten zijn de chefs der Beni-Raten in het kamp aangekomen en hebben al onze voorwaarden goedgekeurd. Zij zijn belast met 150 frs. per krijgsman, dat, naar men zegt, aan dezen grooten stam 600.000 frs. zal kosten. Het land is heerlijk en uitmuntend bebouwd, de dorpen zijn talrijk; men vindt geen voet gronds die niet met olijfboomen, enz., beplant is. Zoodra de onderwerping der Beni-Raten plaats had en de gijzelaars in onze handen gesteld waren, zijn de vrouwen, kinderen en grijsaards van den stam in menigte naar de verwoeste dorpen getogen; toen hebben onze soldaten met die ongelukkigen hun brood gedeeld, en onze militaire geneeskundigen hebben zich overal verspreid om de gekwetste Kabylen op te zoeken, ten einde hunne wonden te verbinden. Na deze even schitterende als snelle voordeelen, door het expeditie-leger behaald, is men het eens, dat men daarmede dezen veldtogt als geëindigd kan beschouwen.

Het verlies der Franschen wordt als zeer gering opgegeven, in vergelijking van de belangrijke resultaten, die men reeds verkregen heeft en van de moeijelijkheden in het beklimmen der hoogten en rotsen. Het expeditie-corps had slechts 64 dooden en 414 gekwetsten.

BELGIË.

De gewigtige gebeurtenissen in België blijven natuurlijk in hooge mate de aandacht trekken. De beweging in de laatste dagen moge hier en daar tot betreurenswaardige buitensporigheden hebben aanleiding gegeven, ze was de uitdrukking van den volkswil, ze was eene stem van afkeuring tegen de heerschzucht der priesterpartij, die nu bij de wet op de liefdadige instellingen den laatsten slag meende te kunnen slaan om den staat geheel dienstbaar te maken aan de kerk.

Maar nog bij tijds is het volksgevoel ontwaakt èn de liberale partij zal, met meer hoop op een goeden uitslag dan immer te voren, den strijd tegen de eischen der geestelijkheid, tegen de reactie kunnen volhouden.

Nog hebben de manifestatiën niet opgehouden. Te Leuven, het bij uitstek R. Katholijke Leuven, hebben nu ook, in navolging van Brussel, Antwerpen en elders, vrij ernstige ongeregeldheden plaats gehad en zijn de glazen van de kloosters der Jezuïten en Josephiten ingeworpen. De komst van twee eskadrons kurassiers uit Brussel was intusschen voldoende om de orde te herstellen. De gemeenteraad van Leuven heeft inmiddels eèn adres aan den Koning gezonden, waarin onbewimpeld wordt verklaard, dat de beraadslaging over de liefdadigheidswet aanleiding tot de woelingen heeft gegeven.

Ook in vele andere steden gaan de gemeenteraden voort adressen aan den Koning te rigten, waarin zij op intrekking van de zoogenaamde kloosterwet aandringen of ook hunnen dank aan den Koning betuigen voor de verdaging der wetgevende kamers, »door welken maatregel," gelijk de gemeenteraad van Luik zich uitdrukt »een eind is gemaakt aan de innige bezorgdheid, welke opgewekt was door een wetsontwerp strekkende om België tot den jammerlijken toestand van vroegere tijden terug te brengen." De gemeenteraden van Verviers, Gent, Bergen, Doornik, Amiens, Mons, Leuze en Nivelles met die van Brussel, Luik en Leuven hebben reeds in dien geest zich geuit en zullen weldra door nog meer gevolgd worden.

Alleen door den gemeenteraad van Namen is één voorstel van bedoelde strekking verworpen; de meerderheid oordeelde dat die stap onnoodig en ontijdig zou zijn en de bevoegdheid der gemeentebesturen te buiten ging, hoezeer zij erkende, dat de liefdadigheidswet afkeuring verdiende. De liberale leden hadden zich anders nadrukkelijk verklaard voor het inzenden van het adres. Een hunner heeft zelfs in 't midden gebragt, dat, als de gemeentebesturen vóór 1830 er toe hadden kunnen besluiten, om Koning *Willem*, door middel van ernstige adressen, bekend te maken met den waren stand van zaken, het stamhuis van *Oranje* thans naar alle waarschijnlijkheid nog over België zou regeren. Deze en dergelijke redenen hebben echter niet gebaat en het voorstel betreffende het adres is met 7 tegen 5 stemmen verworpen.

De groote vraag die nu telkens herhaald wordt is: Waartoe zal de zoo nadrukkelijk zich openbarende oppositie tegen de wet en tegen allen die haar verdedigd hebben leiden. Met geene geringe spanning zien beide partijen in België op de vermoedelijke uitkomst en overleggen zij, wat haar verder te doen staat.

Den 3den dezer heeft er bij den heer *d'Anethan* eene bijeenkomst plaats gehad van de hoofdleiders der zoogenaamde regterzijde, te weten, de clericale meerderheid. Deze vergadering zou zijn bijgewoond door de ministers *Nothomb* en *Mercier*, die bepaaldelijk daartoe waren uitgenoodigd. De afwezigheid van de ministers *de Decker* en *Vilain* werd in de gegevene omstandigheid beschouwd als een nieuw blijk, dat er onder de leden van het tegenwoordige ministerie, omtrent het voornaamste vraagstuk van den dag, een zeer groot verschil van gevoelen bestaat.

Desniettemin hebben alle ministers hun ontslag ingediend, maar heeft de Koning daaromtrent nog geen besluit genomen. Wat Z. M. beslissen zal, is nog met geene zekerheid te voorzien. Indien men echter waarde aan de verzekeringen van de organen der clericale partij mag hechten, dan is deze partij voornemens hare plannen tot het uiterste door te zetten. Zij wendt namelijk pogingen aan om alleen de heeren *Vilain XIV* en *de Decker* uit het ministerie te doen treden, ten einde het ministerie vervolgens zoodanig aan te vullen, dat het een zuiver clericaal ministerie zij. De heeren *Malou* en *d'Anethan* of de heeren *de Theux* en *de Meulenaers* zouden alsdan met de portefeuilles der aftredende ministers belast worden. Maar zal het, na de jongste uitdrukking van de openbare meening, mogelijk zijn met zulk een ministerie te regeren? Het is niet denkbaar; het ware althans zeer onvoorzigtig, en zij die het waagstuk mogten beproeven, zouden eene vreeselijke verantwoordelijkheid op zich laden. Evenwel, gelijk gezegd, wanneer men sommige organen der clericale partij gelooven mag, dan is zij op het uiterste voorbereid.

Zoo beweert het *Journal de Bruxelles*, dat de intrekking der wet op de liefdadigheid, uit vrees voor het domme geweld, eene lafheid zoude zijn; het blad dringt aan op de wederindiening der wet, al moest zij door de kracht der bajonetten doorgedreven worden! De meerderheid in den lande hoopt dan ook alleen op eene algeheele ontbinding van het ministerie en daar na des gevorderd op een beroep op het land zelf. De clericale partij deinst echter voor dat beroep terug; zij is er van overtuigd dat de algemeene verkiezingen geheel in haar nadeel zouden uitvallen; zij gaat derhalve eene ontbinding der Kamers met alle magt tegen, en een harer organen verklaarde reeds, dat al de leden der regterzijde zich, mogt het tot verkiezingen komen, zouden terugtrekken.

Al de troepen welke van elders naar Brussel waren ontboden, ten einde mede te werken tot het bewaren der orde, zijn naar hunne vorige garnizoensplaatsen teruggekeerd. Daar bevindt zich nog slechts de gewone bezetting.

De regering heeft aan alle Europesche kabinetten eene circulaire nota betreffende de plaats gegrepene ongeregeldheden gezonden. Zij doet daarin vooral uitkomen, dat de beweging niet tegen de grondwet is gerigt.

Tot beter verstand van den tegenwoordigen toestand van België wordt nog het volgende aan den *Precurseur* van Antwerpen ontleend:

»In het begin van dit jaar was het aantal der in België sedert 1830 opgerigte kloosters en soortgelijke stichtingen tot omstreeks duizend geklommen, en heeft de clericale partij begrepen, dat nu het oogenblik gekomen was om aan deze inrigtingen eene zelfstandigheid te verzekeren, ten gevolge van welke zij geheel onafhankelijk zouden worden van het burgerlijk gezag, — en dat zij sterk genoeg was om, steunende op eene geringe meerderheid in de Kamer der volksafgevaardigden over welke zij konde beschikken, dit ontwerp door te drijven. Tot dat einde is de dusgenaamde wet op de liefdadigheid ingediend, bij welke meer op de belangen der kloosters en clericale instellingen is gelet, dan op die der hulpbehoevenden.

»Van den beginne af aan heeft deze wet een hevigen tegenstand ontmoet, niet alleen bij de erkende liberalen, maar ook bij de meer onpartijdigen in de hoogere kringen der maatschappij, die het hoogst gevaarlijk oordeelden om in een land als België aan dergelijke instellingen, allen in eene en dezelfde rigting, onder het onbepaald gezag der geestelijkheid, en zonder het tegenwigt van dergelijke inrigtingen van eene andere strekking, de bedoelde onafhankelijkheid te verzekeren, en die de vrees niet konden onderdrukken, dat op deze aan de geestelijken, onder de leiding der Jezuïten en hunne volgelingen, eene stoffelijke magt zou worden verzekerd, tegen welke het burgerlijk Bewind op den duur niet bestand zoude zijn, en welke ten gevolge zoude kunnen hebben, dat de genoemde partij de toepassing van de beginselen van onverdraagzaamheid en dwang, welke zij thans de moeite niet meer neemt te ontveinzen, bij de wet zoude kunnen verkrijgen.

»Van daar ook de heftige tegenstand in de Kamer, en toen deze niet baatte, en de clericalen, zich sterker wanende dan zij inderdaad nog zijn, toch volhielden, in het denkbeeld dat eene dergelijke wet, met eene zoo kleine meerderheid doorgedreven, als de uitdrukking van het verlangen van het verstandigste gedeelte des volks zoude moeten gelden en worden geëerbiedigd, — het protest op straat tegen den ultramontaanschen overmoed. Het is te betreuren, dat het zooverre heeft moeten komen, en dat men het meer betamelijke voorbeeld van het protest der Noord-Nederlanders van 1853 niet heeft kunnen volgen; maar tooneelen, als die, welke hebben plaats gehad, zijn toch ook niet geheel vreemd in België, en de clericalen hebben, niet indachtig aan het gebeurde in 1830, het regt niet om er zich al te zeer aan te ergeren.

»Intusschen is het niet bekend, welke bepaalde wending de zaken zullen nemen. Het ministerie verlangt de wet in te trekken; de clericalen verzetten zich nog daartegen, maar, al wijken zij voor het oogenblik, dan is het niet denkbaar, dat zij den strijd zullen opgeven."

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 8 Junij.

Het heeft Z. M. behaagd te benoemen tot grootkruis der orde van de Eikenkroon, den hofmaarschalk *Sabouroff;* tot kommandeurs dier orde, dr. *Haourowitz*, geneesheer; kolonel *Greigt*, adjudant, en den kamerheer *Golovnine;* tot ridders van die orde, den prins *Ouchtomski*, adjudant; en tot ridder der orde van den Ned. Leeuw, den zee-officier *Krüdener*. Al deze heeren behoorden tot het gevolg van Z. Keiz. H. den grootvorst *Konstantijn* van Rusland.

— Bij kon. besluit van den 3den dezer zijn benoemd: tot ontvanger van het kantoor van waarborg en belasting der gouden en zilveren werken te Amsterdam, de heer *J. A. de Haan*, thans controleur bij het kantoor van waarborg te Breda; tot controleur bij het kantoor van waarborg te Breda, de heer *S. L. M. Popta*, thans commies-stempelaar aan het kantoor te Utrecht; tot commies-stempelaar aan het waarborgkantoor te Utrecht, de heer *J. S. 't Hooft*, thans in dezelfde betrekking te Groningen; en tot commies-stempelaar bij het waarborgkantoor te Groningen, de heer *M. J. Miespelblom Beijer*, thans aide-essayeur te Leeuwarden.

— Uit de door den minister van financiën overgelegde statistieke tabellen blijkt nog, dat de algeheele opbrengst der personele belasting over het dienstjaar 1855—1856, 20 opcenten voor het rijk daaronder gerekend, is geweest *f* 6,848,107.61.

De opbrengst van de kohieren der personele belasting is geweest in de navolgende steden: 's Hertogenbosch *f* 70,574; Arnhem *f* 94,190; Rotterdam *f* 419,317; 's Gravenhage *f* 437,153; Amsterdam *f* 1,086,068; Haarlem *f* 94,002; Middelburg *f* 71,199; Utrecht *f* 211,327; Leeuwarden *f* 78,532, Zwolle *f* 56,066; Groningen *f* 114,812; Assen *f* 12,414; Maastricht *f* 62,916.

Naar de vermoedelijke opbrengst van de voorgedragen wet op de personele belasting, zal de schatkist *verliezen* op de huurwaarde *f* 590,952; op de haardsteden *f* 944,419; op het mobilair *f* 121,172; op de dienstboden *f* 200,990; op de paarden *f* 45,050; — en zal zij *winnen* op de deuren en vensters *f* 950,653, en op de rijtuigen bij approximatie *f* 270,000; — en zoude het *verlies* in alles *f* 681,930 bedragen.

Naar de berekening van den minister zal alzoo, in *'s Hertogenbosch*, zonder dat de ingezetenen iets meer betalen, in de gemeentekas vloeijen *f* 20,971, en dus meer dan de hoofdelijke omslag, die op *f* 19,674 is geraamd; — zal dergelijke uitkomst zijn voor *Arnhem* *f* 26,779, alwaar een hoofdelijke omslag wordt geheven van *f* 2000, en derhalve minder personele belasting zal kunnen worden betaald, of belastingen op het verbruik zouden kunnen worden afgeschaft; — voor *'s Gravenhage* *f* 134,670, benevens 21¼ opcenten op de grondbelasting *f* 45,180, te zamen *f* 179,850, zoodat een of meer verbruiks belastingen zouden kunnen worden afgeschaft, gelijk ook eene niet onbelangrijke som in de personele belasting; — voor *Rotterdam* *f* 124,371 en 35 opcenten op de grondbelasting der gebouwen *f* 220,838, welke som den tegenwoordigen hoofdelijken omslag, geraamd op *f* 200,000, belangrijk overtreft; voor *Amsterdam* *f* 403,616, en met 50 opcenten op de grondbelasting *f* 256,127, te zamen *f* 659,743 ('t welk wel is waar het tegenwoordige equivalent niet evenaart, maar met de algemeene opcenten op het gedistilleerd en eene eigene belasting op het geslagt van schapen en varkens, nog met *f* 200,000 kan worden verhoogd); — voor *Haarlem* *f* 38,144, met 35 opc. op de gebouwen *f* 56,098 en alzoo *f* 11,000 minder dan de tegenwoordige pl. belasting; — voor *Middelburg* op gelijke wijze, *f* 40,139, of 4/5 van de tegenwoordige directe pl. belasting; — voor *Utrecht*, 21¼ opcenten op de gebouwen *f* 71,908, en alzoo meer dan de *f* 67,500 van den hoofdelijken omslag; — voor *Leeuwarden* *f* 31,643, bij een hoofdelijken omslag van *f* 52,250, doch met mogelijke verhooging van de opcenten, op het personeel en de gebouwen, geraamd op *f* 47,161; — voor *Zwolle*, ten slotte *f* 18,861, vrijwel overeenkomende met den tegenwoordigen hoofdelijken omslag; — voor *Groningen* ten slotte *f* 33,781, en alzoo overtreffende den hoofdelijken omslag van *f* 30,000; — voor *Assen* ten slotte *f* 4143 en alzoo iets meer dan de tegenwoordige hoofdelijke omslag; — voor *Maastricht* ten slotte *f* 13,287, alwaar men alzoo belastingen op het verbruik zal kunnen afschaffen of de personele belastingen verminderen.

— De minister van binnenlandsche zaken, daartoe gemagtigd bij kon. besluit van den 1sten dezer, heeft vijf premiën uitgeloofd ten behoeve van de schippers der haringvloot, die in 1857 de beste waarnemingen zullen hebben geleverd aan het kon. Ned. meteorologisch instituut te Utrecht. Eene dier premiën zal worden uitgekeerd tot een bedrag van *f* 100, twee zullen bedragen *f* 50 en twee *f* 25.

Bovendien is door den heer hoofd-directeur dier instelling, den hoogleeraar dr. *C. H. D. Buijs Ballot*, tot hetzelfde einde ééne premie van *f* 25 beschikbaar gesteld.

— De kamer van koophandel te Rotterdam heeft zich op nieuw tot de Regering gewend, ten einde eene directe telegrafische verbinding met Engeland te verkrijgen, zoo door vestiging van een bureau van de Internationale telegraaf-maatschappij aldaar, als door ook aan anderen concessie tot het leggen van kabels te geven.

AMSTERDAM, 8 Junij.

Zaturdag had te dezer stede eene bijeenkomst plaats van eenige heeren secretarissen uit de provincien Noord-Brabant, Zuid- en Noord-Holland en Utrecht, welke hebben besloten:

1.) Zich te wenden tot Z. M. den Koning met het verzoek, om aan hen eene bezoldiging toe te kennen voor de diensten, door hen in hunne betrekking aan het rijk jaarlijks bewezen wordende.

3.) Om eene verandering van art. 95 der gemeentewet te provoceren.

's HERTOGENBOSCH, 7 Junij.

L.l. Zondag arriveerde te Uilecoten de officier van justitie uit Breda, vergezeld van een piket maréchaussées met een officier, ten einde een oog te houden op de gewone processie. De aanstalten daartoe werden evenwel op sommatie van den officier van justitie gestaakt, en bepaalde de processie zich tot omgang op het kerkhof.

ZWOLLE, 6 Junij.

De verdeeling der markegronden wordt in deze provincie onvermoeid voortgezet. Wat te dezen opzigte in de laatste jaren is gedaan, mogen de volgende cijfers aantoonen.

Het geheele getal marken, dat in 1830 nog onverdeeld was, bedroeg 120, met eene oppervlakte van 120,000 bunders; daarvan waren in 1854 verdeeld 98, eene oppervlakte hebbende van 100,948 bunders, en toen nog onverdeeld 22, met ongeveer 19,245 bunders; van deze zijn nu weder verdeeld of onderhanden 10 marken, te zamen 9862 bunders, zoodat er nog slechts 10,000 bunders overblijven.

In al deze marken, eene oppervlakte van 120,000 bunders, was bijna geen enkele woning; nu staan er reeds over de 1400 met eene talrijke bevolking. De veestapel is, met uitzondering van schapen, zeer toegenomen.

Van de verdeelde marken zijn reeds 17,000 bunders in cultuur, en waren de meststoffen niet zoo schaarsch en duur of kon men meer partij trekken van de kunstmest, er zou nog veel meer ontgonnen worden.

Aan Overijssel komt de eer toe, de eerste geweest te zijn, die de verdeeling der gemeenschap heeft bevorderd, vooral in den tijd toen graaf *J. H. van Rechteren* nog aan het hoofd der provincie stond en gelukkig opgevolgd is door diens broeder, daarna door mr. *G. J. Bruce* en thans door jhr. mr. *Backer*, die allen de markenverdeelingen zeer voorstonden.

In de provinciën Drenthe, Gelderland en Friesland gaat men met de verdeeling der markegronden ook steeds voort, waardoor het productief vermogen van ons land alzoo in geene geringe mate wordt vergroot.

GRONINGEN, 9 Junij.

Heden werd alhier gehouden de voorjaars-vergadering voor 1857 van de algemeene vereeniging tegen het pauperisme. Na het openen der vergadering door den voorzitter der vereeniging, den heer S. BLAUPOT TEN CATE, en na mededeeling van de ingekomen en verzonden stukken, werd in de eerste plaats een rapport uitgebragt over de opleiding van jongens voor de scheepvaart, en nam de vergadering eenstemmig aan het voorstel, om pogingen aan te wenden, ten einde ook hier ten vermelden einde eene rijks-kanonneerboot gestationeerd te bekomen. — Een rapport over het oprigten van ziekenbussen in 't belang der arbeidende klassen had ten gevolge de opdragt aan eene commissie om tegen de volgende vergadering een reglement zamen te stellen, waardoor het tot stand brengen van die gewenschte inrigtingen op deugdelijke gronden algemeen mogelijk worde. — Bij het bespreken van de landver-

huizing uit ons vaderland naar Suriname en Zuid-Afrika, werden ook besproken de onlangs gedane voorstellen, om in onze O.-Indische bezittingen kolonisaties van onze arbeidende standen te organiseren. — Over het verloren gaan van stoffen, die behouden en tot vermeerdering van welvaart aangewend kunnen worden, hadden er weder belangrijke gedachtewisselingen plaats, en bleek dat te Opënde weder een tot dus ver geheel nutteloos product eene aanmerkelijke praktische waarde had verkregen, n.l. de *korte* russchen, die daar nu tot zeer deugdelijke roopen worden gedraaid.

Het punt: mededeelingen en opmerkingen nopens de werking der tegenwoordige armenwet, gaf uit den aard der zaak aanleiding tot zeer vele en velerlei beschouwingen. Voornamelijk liepen de discussiën over de bepalingen betreffende het domicilie van onderstand en over het bedelen en de gevolgen van dien, met het oog vooral op de koloniën der Maats. van Weldadigheid. — De noodzakelijkheid, dat door de Regering eindelijk maatregelen in het belang der openbare gezondheid worden genomen, gaf aanleiding tot het besluit, dat de vereeniging zich daartoe nogmaals tot de hooge Regering zal wenden. — Omtrent het ten uitvoer brengen van algemeen belangrijke en tot de bemoeijingen der vereeniging behoorende zaken, door tusschenkomst van de vereeniging, werd bepaald, eenige desbetreffende punten op de agenda voor de volgende vergadering te brengen. — Eene mededeeling omtrent de konijnenteelt en hare resultaten in deze streken deed zien, hoe de zaak hier inderdaad naar wensch is gelukt; gelijk onlangs, voorloopig, reeds in deze Courant was medegedeeld. — Nadat nog eenige voorstellen en mededeelingen door de leden waren gedaan, werden de 3 leden des bestuurs, die moesten aftreden, de heeren DE SITTER, TERPSTRA en ALI COHEN, herkozen en werd de rekening en verantwoording van den penningmeester goedgekeurd.

— Gisteren namiddag werd door den kapitein-kommandant mr. L. J. TRIP, voor het front van het bataljon der d.d. schutterij dezer stad, het eereteeken voor langdurige eervolle, werkelijke dienst bij de schutterij uitgereikt aan de muzikanten A. TRICHARD, W. J. EPPES en G. VOORSMIT; terwijl tevens bij die gelegenheid aan het bataljon werden voorgesteld de onlangs bevorderde officieren mr. H. S. S. TOUSSAINT als kapitein en mr. H. EDELINCK als 1ste luitenant. Deze nieuwsbevorderden zoowel als de met het eereteeken begiftigden werden door den kommandant in hartelijke bewoordingen gelukgewenscht.

— Naar wij vernemen, is gisteren alhier in het huis van verzekering gebragt eene dienstmeid, oud 36 jaren, wonende te Marum, die verdacht wordt gehouden van in den nacht van den 21sten op den 22sten Mei j.l. moedwillig den dood te hebben veroorzaakt van een kind, waarvan zij even te voren in dien nacht, ten huize van den landbouwer J. R., te Marum, was bevallen.

— Uit Taarlo, onder de gemeente Vries, wordt aan het *Handbl.* het volgende geschreven: Op een afstand van 800 à 1000 ellen van dit gehucht, wordt met kracht aan het Noord-Willemskanaal gearbeid; 2 à 300 werklieden zijn daar bezig. De ingezetenen zien deze onderneming met het grootste genoegen aanvangen en voortzetten, te wel bewust van hoeveel belang deze zaak voor dit gewest en gehucht is. Zij hebben daarom geheele vrijheid aan de concessionarissen gegeven, om kosteloos door hunne tot dusverre onverdeelde markten te graven. Dat heideveld, voor een klein gedeelte veengrond, had vroeger weinig waarde en bragt bijna niets op, behalve schrale weide voor een duizendtal schapen en heideschalen voor brand. Er werd in vroegere tijden voor het bunder veen niet meer dan een daalder betaald. Later, toen het vooruitzigt op het te graven kanaal bestond, werd er *f* 30 voor het bunder geboden, en nu heeft ieder bunder door elkander eene waarde van *f* 100, ja voor sommige stukken wordt reeds *f* 150 à *f* 200 geboden, zoodat deze buurtschap, door het graven van het kanaal, eene bate vindt van ongeveer *f* 100,000, welke onder slechts 7 eigenaren, alle hier woonachtig, behoeft verdeeld te worden.

— Volgens kon. besluit van den 1sten dezer, zal de loodsdienst voor het Friesche Zeegat en de Eems, waarvan de regeling reeds vroeger is opgegeven, aanvang nemen met den 1sten Julij aanstaande.

Uit het dertiende verslag van den toestand en de verrigtingen der Nederlandsche vereeniging tot afschaffing van sterken drank, opgemaakt den 17den April j.l., blijkt, dat de toestand dier vereeniging steeds gunstiger wordt, zoowel ten opzigte van hare uitbreiding als van hare innerlijke kracht. Het getal leden bedraagt 11,096, waaronder 1951 vrouwen. Het getal afdeelingen is sedert een jaar met twee vermeerderd en bedraagt thans 51. Het getal correspondenten is tot 306 geklommen. De ontvangsten over 1855 hebben bedragen *f* 4822,88, de uitgaven *f* 4797,10, batig saldo *f* 25,78.

AANBESTEDING.

GRONINGEN, 9 Junij. Op Maandag den 15den Junij, des middags te 12 uur, zal door den Commissaris des Konings in deze Provincie, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, in een der vertrekken van het Provinciehuis alhier, in het bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 1ste District, onder nadere approbatie, in het openbaar worden aanbesteed:

1) Het vernieuwen van de brug te *Kantens*, over het kanaal van *Onderdendam* naar *Uithuizen.* 2) Het doen van herstellingen aan de verschillende werken behoorende bij de onderscheidene wegen en kanalen in deze provincie, en wel vijf afzonderlijke perceelen, als: *Eerste perceel:* Weg en Kanaal naar *Stroobos*, naar *Oldehove* en het *Wierummerveer. Tweede perceel:* Weg en Kanaal naar *Ulrum. Derde perceel:* Kanaal van *Groningen* naar *Delfzijl* en de Spilsluizen binnen *Groningen. Vierde perceel:* Weg van *Martenshoek* naar *Winschoten*, weg van *Appingedam* naar *Noordbroek*, weg in 't Noordoostelijk deel der provincie. *Vijfde perceel:* Weg van *Winschoten* naar de *Morijge*, bruggen over de *Westerwoldsche Aa* en weg van *Appingedam* naar de *Oostwolderpolderzijl.*

Deze aanbestedingen zullen geschieden bij enkele inschrijving, en, wat de werken sub 2° betreft, voor ieder perceel afzonderlijk.

De gadingmakenden kunnen van de begrootingen van kosten van voorschreven werken ter provinciale Griffie kennis nemen; terwijl de bestekken op de gewone plaatsen ter lezing liggen, en nadere informatiën kunnen worden aangevraagd bij den hoofd-ingenieur en bij den ingenieur van den waterstaat te *Groningen.*

KERK- en SCHOOLNIEUWS

— De kerkeraad der Ned.-Herv. gemeente te Gouda heeft het volgende twaalftal geformeerd, alphabetisch gesteld: VAN AMEROM, te Bolsward; VAN DIJK, te Wijhe; DENIER VAN DER GON, te Soeterwoude; VAN GRIETHUIZEN, te Waddingsveen; HOOYKAAS HERDERSCHEE, te Nijmegen; JANS, te Westzaan; KOCH, te Doesborgh; MOENS, te Edam; ROLDANUS, te Leermens; SCHEFFER, th. dr. te Enschedé; VAN TOORENENBERGEN, te Purmerend; en ZEEMAN, te Welsum.

— Tot predikant bij de Herv. gemeente te Scheveningen is beroepen ds. H. C. G. SCHIJVLIET, thans te Bennekom; — te Huizen ds. J. C. DE VIJVER, thans te Veenendaal; — en te Oud-Alblas ten tweedenmale ds. J. A TEN BOKKEL HUININK, thans te Doornspijk.

— De predikanten G. L. FRUITIER DE TALMA, te Scherpenzeel, en dr. F. W. MERENS, te Baarn, hebben beiden, de een voor de keuze als eersten en de ander voor de beroeping tot tweeden predikant te Vianen bedankt, en de kandidaat W. MENSE heeft de roeping naar Almkerk en Emmichoven afgewezen.

— Ds. P. DIJKSTERHUIS, pred. bij de Chr. Afgesch. gemeente te Groningen, heeft ook voor het beroep naar Leiden bedankt.

— Ds. H. A. BENIT, pred. bij de Luth. gemeente te Schiedam, heeft op zijn verzoek eervol ontslag uit zijne betrekking ontvangen.

UTRECHT, 5 Junij. Verleden Zaturdag werd alhier de 12de prov. vergadering der gewest. vereeniging Utrecht van het N. onderwijzersgen. gehouden. Op de prijsvraag: *Eene natuurkundige schoolkaart van ons land, in de manier van Sydows wandkaarten*, waren 5 kaarten ingekomen. Uit de uitvoerige en hoogstgewigtige verslagen der beoordeelaars bleek, dat de kaart geteekend: *Met den tijd wordt het spruitje een boom*, de beste en de bekrooning waardig was. Het naambriefje wees als vervaardiger aan den heer A. VERWER, hulponderwijzer te Bellingwolde, prov. Groningen.

(*Ingezonden.*)

In de *Groninger Courant* van den 7den Junij j.l. komt eene bekendmaking voor van burgemeester en wethouders der gemeente Groningen, waarbij deze doen weten dat de bij art. 53 van het politie-reglement voorgeschrevene schouwing van de klinkers, de goten bijlangs of door dezelve loopende en de rollagen, van hunnentwege door twee door hen daarbij benoemde personen zal plaats hebben op Maandag den 22sten Junij aanstaande, enz.

In bovengenoemd artikel komt mede voor dat de verpligte eigenaren zullen worden gewaarschuwd de bevonden gebreken te herstellen en bij gebreke van hieraan te voldoen, worden aangemaand. Na vruchtelooze aanmaning zal het werk ten koste van den verpligten eigenaar, van wege het gemeentebestuur worden verrigt. —

Sedert onheugelijke jaren is bovenbedoelde verpligting gewoonte geworden, tot op den huidigen dag. Meermalen evenwel is die beweerde verpligting betwijfeld, en wel hoofdzakelijk omdat voor de in bovengenoemd art. gesustineerde verpligting geen titel bestaat. De regtsgeleerde balie alhier zou wezenlijk eene groote dienst doen aan de ingezetenen, om door middel van dit dagblad haar gevoelen over deze zaak kenbaar te maken, dewijl zulks voor het geval het laatste gedeelte van meergenoemd artikel aan dezen of genen ingezetene werd ter executie gelegd, aanleiding kon geven tot eene regterlijke uitspraak in dezen. R.

Antwoord op de kritiek van het werkje getiteld:

De tezamenstooting van de Komeet met onze Aarde op den dertienden Junij 1857. Eene Voorlezing van Dr. HERSCHEL. Uit het Hoogduitsch vertaald.

In eene beoordeeling van dit werkje in de *Groninger Courant* wordt gezegd, *dat hier niets bewezen is.* Als antwoord op dit oordeel moge het voor het onpartijdig publiek genoeg zijn, van dien Recensent op te merken: *dat hij niets wederlegd heeft;* dat daarom gelijk met gelijk opgaat en de staat van zaken tusschen werk en beoordeeling blijft als voren. Ieder onpartijdige zal daarom ook toestaan, dat *die veroordeeling zonder bewijs* eene verdediging noch behoeft, noch verdient en haar inhoud met stilzwijgen mag voorbij gegaan worden; latende de taak, om zich te verdedigen, aan het werkje zelf over, dat door dezelve in de schatting van onpartijdige beoordeelaars welligt minder verliest, dan door *eene aanprijzing zonder grond* met ophef van vele woorden zoude gebeurd zijn. Den forschen toon dier veroordeeling wil men daarom ook niet wraken, daar hij aan de beteekenis en strekking derzelve geheel beantwoordt en het gemis van bewijs vergoeden moet in het oog van zulke lezers, die alleen daar toehooren, waar de spreker den mond regt vol neemt, om met vele woorden weinig of niets te zeggen en zoo wel van voren als van achteren gereed zijn, in het veroordeelende vonnis even zoo volmondig en onbepaald in te stemmen, vooral, daar *van zulke soort van bewijzen* in het werkje geen spoor te vinden is. Wij vergenoegen ons, om tegen het zoo gevelde oordeel aan dat gedeelte van het publiek te appelleren, dat geenszins genegen is, zich op zulk eene manier de balans der waarheid te laten teregtzetten, maar juist door den ijver, waarmede zich iemand tot deze dienst aanbiedt, op hare intentie opmerkzaam gemaakt en bewogen wordt, dezelve edelmoedig van de hand te wijzen. Als bij menigeen van deze soort van lezers juist door zulk eene waarschuwing de opmerkzaamheid en belangstelling voor dit werkje wordt opgewekt, dan vertrouwen wij, dat zij tusschen de behandelde zaak, het oorspronkelijk werkje, de vertaling en het publiek eene betere betrekking zullen ontdekken, dan de Recensent voorgeeft gezien te hebben, daar zoowel de schrijver als de vertaler gerust het woord van den Apostel op zich durven overnemen: »als tot verstandigen spreek ik; oordeelt Gij zelven, wat ik zeg."

H.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

BERLIJN, 9 Junij.

De dagbladen zijn officiëus door de regering uitgenoodigd om met gematigdheid de gebeurtenissen in België betreffende de liefdadigheidswet te bespreken.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 9 *Junij.*

NEDERLAND Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{11}{16}$.
Dito Dito	» 3	»	$76\frac{3}{16}$.
Dito Dito	» 4	»	$96\frac{1}{8}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	$76\frac{5}{16}$.
Dito 1851 en 1852	» $2\frac{1}{2}$	»	$39\frac{5}{8}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	$87\frac{7}{8}$.
Dito Nation. Metall	» 5	»	$77\frac{11}{16}$.
SPANJE Onbep. St.	» $1\frac{1}{4}$	»	$25\frac{1}{4}$.
Dito Binnenl	» 3	»	$38\frac{1}{4}$.
PORTUGAL	» 3	»	$45\frac{7}{8}$.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	$104\frac{7}{8}$.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	$103\frac{1}{2}$.
Dito bij *Hope*	» 4	»	$87\frac{7}{8}$.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	$87\frac{3}{8}$.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	$97\frac{9}{16}$.
Dito 6de serie	» 5	»	$99\frac{1}{16}$.

Aandeelen Russische spoorwegen $76\frac{3}{4}$.

Wissel onveranderd.

LONDEN, 9 *Junij.* Consols $94\frac{1}{2}$.

PARIJS, 9 *Junij.* Fransche 3 pCt. 67.55.

WEENEN, 9 *Junij.* Metalliek 5 pCt. *f* $83\frac{1}{4}$. Nat. Leening *f* $84\frac{1}{2}$. Wissel op Londen *f* 10.12. Zilver *f* $5\frac{1}{4}$.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 6 Junij, *Bakker* Sagitta, Sur.; *Hazewinkel* Dolphijn, Cardiff.

HOLLESLOOT 5 Junij, *Jonker* Themis, Koningsb.

TEXEL 5 Junij, *de Boer* Zuid-Holland, Soerab.; *van Sluis* Onderneming, Hull; — 6 *Beckhuis* Margaretha, St. Ubes; *Kuiper* Gerrieta Tetta, Liverpool; *Visser* Drie Broeders, Londen; *de Winter* Margaretha, Cardiff.

VLIE 3 Junij, *Mooi* Hillechina Catharina, Dantzig; *de Jong* Goede Verwachting, Laurvich; *Wever* Elisabeth Maria, Oudsoen; — 4 *Berg* Twee Vrienden, Holmstrand.

HELVOET 5 Junij, *Klasen* stoomb. Rotterdam, Genua; — 6 *Cappen* Jonge Willem, Cardiff.

BROUWERSHAVEN 6 Junij, *Guyt Jr.* Olivier van Noord, Bat.

ZIERIKZEE 3 Junij, *de Vries* Marinus en Geertruida, Aux Cayes.

VLISSINGEN 5 Junij, *Bakker* Harberdina, Triest; *Fenenga* Johanna Barta, Livorno; *van Veen* Auguste, Orfano.

ST. HELENA 16 April, *van Wijk* Batavier, v. Bat. n. Amst.; — 17 *Kluin* Juno, v. Akyab n. Falmouth.

KONSTANTINOPEL 23 Mei, *Bakker* Josina Louisa, v. Ibraila n. Falmouth; — 25 *Dik* Kaap Hoorn, Rotterdam.

TRIEST 30 Mei, *de Lang* Jenny, Rio Janeiro.

MESSINA 15 Mei, *Wijgers* Johannes Hermanus, Genua.

LIVORNO 23 Mei, *van Oppen* Christina Maria, Cevita Vecchia; — 26 *van Groenenberg* Onko en Johann, Napels.

LONDEN 4 Junij, *Kloekers* Lauwerzee, Demerary; — 5 *Wilken* Ringende Jacob, Alexandria.

GUERNSEY 1 Junij, *Alcock* Admiral Windham, Rott.

NEWPORT 3 Junij, *v. d. Valk* Alcor, Rotterdam, om voor Hong Kong te laden.

CARDIFF 2 Junij, *Sap* Joanna Jacoba, Bilbao; *Prins* Twee Broeders, Waterford; *Schuur* Zwaantina, Hamburg; — 3 *Cramer* Osiris, Dordr.; *Koens* Pieter Cornelisz. Hooft, Schiedam.

LIVERPOOL 3 Junij, *Nap* Antonia Petronella, Rott.; *Bernardus* Agatha Hendrika, Bayonne, om voor Koningsb. te laden; — 4 *de Haan* Sjoumenta, Bayonne, om voor Harlingen te laden.

QUEENSTOWN 2 Junij, *Lindhorst* Zuidhorn, Montevideo; den 3den n. Bristol vertrokken.

LIMERICK 2 Junij, *Beekman* Provincie Drenthe, Santander.

SUNDERLAND 2 Junij, *de Ruiter* Klaartje, Rott.

HAMBURG 4 Junij, *Venema* Vr. Aaltje, Amst.

CUXHAVEN 4 Junij, *Kroon* Hermina, Malaga.

AARHUUS 26 Mei, *Olthoff* Abeldina, Amst.; den 29sten n. Husum vertrokken.

WARNEMUNDE 1 Junij, *Veldkamp* Anna, Londen.

SWINEMUNDE 4 Junij, *Kramer* Annette Cathalina en *Kramer* Agatha Jacobina, Londen; — 5 *Scherpbier* Elsje, Rochester.

DANTZIG 2 Junij, *Hochland* Gebroeders Zelling, Amst.; *Degenhard* Wicherdina, Cappeln; — 3 *Prak* Jonker van Slochteren, Delfzijl; *v. d. Borg* Geertje Elisabeth, Koppenhage; *Wortel* Alberdina, Londen; *Stratingh* Jantina, Newc.

PILLAU 3 Junij, *Dommering* de Fivel, Amst.; *Bakker* Vr. Geertje, Bordeaux; *Heins* Frouwke Denekamp en *Kwint* Margaretha, Londen; *Teensma* Adolf Eduard, Koppenh.; — 4 *Karsiens* Hillechiena Wilkens, Lubeck.

KROONSTAD 30 Mei, *Mulder* Harmonie, Amst.; *van Wijk* Anna Arnoldina, Rott.; *de Groot* Margaretha Gezina en *de Boer* Geesina, Amsterdam.

Vertrokken.

AMSTERDAM 5 Junij; *Kunst* Ary Scheffer, Bat.; *Matzen* Catharina, Hartlepool; *de Boer* Bijenkorf, Archangel; *Poppen* Catharina, Bremen; 6 *Jager* Handel en *Eijlers* Cuba, Suriname; *Pekelder* Lisette, Petersb.; *Drewes* Twee Gezusters, Hamburg.

TEXEL 6 Junij, *Kayzer* Zeemeeuw, Bat.; *Heymeriks* Staatsr. v. d. Houven, Soerabaya; *Overgaauw* Johanna Maria, Singapore; *Duinker* Triton, Suriname; *Bok* Elisabeth Maria, Genua; *Annokkee* Scheveningen, Cardiff; *Salm* Joän Melchior Kemper, Liverpool.

VLIE 3 Junij, *Menkema* Catharina Sijpkens, Archangel; *Brouwer* Antje, Osterrisoer; *Gort* Vriendschap, Dantzig; *Harmstra* de Jonge Pieter, Hamburg; — 4 *v. d. Gaast* Baudina, Schotland; *Wijma* Stad en Landen, Riga.

HELVOET 5 Junij, *Jonker* Maria Elizabeth, *Lodewijks* Johannes Hendrikus Ferdinand en 6 *v. d. Heldt Szn.*, Maria Adriana, Cardiff.

BRIELLE 5 Junij, *Hollander* Louise Sophie, Petersb., — 6 *v. d. Borden* Visscherij en Handel, avontuur.

MAASSLUIS 5 Junij, *Paap* Adriana, Arendsburg; *Versteeg* Vaarwel, Noordzee; — 6 *Schrik* Egbertus, Pernau.

BROUWERSHAVEN 6 Junij, *Ruiten* Nederland, Boston.

VLISSINGEN 2 Junij, *Nieboer* Hendrik Carel, Lubeck, *Timmer* Catharina, Koppenh.; — 4 *Pronk* Gesina, Bremen.

MESSINA 17 Mei, *Hoeksma* Cornelia Wilhelmina, Terranova en Kroonstad.

MARSEILLE 5 Junij, *Keun Rzn.* Johanna Catharina, Petersb.

FALMOUTH 3 Junij, *Borst* Jakobus, Koppenhage.

HARTLEPOOL 2 Junij, *Waterborg* Fokkina, Gron.; — 4 *Joosten* Vr. Hillechina, Rendsburg.

HAMBURG 5 Junij, *Visser* Anna Sophia, Stettin.

KIEL 3 Junij, *de Graaf* Hermanna Gezina, Neustad.

SWINEMUNDE 2 Junij, *Horn* Johanna Maria, Amst., *Lootsman* Pomona, Rott.; *Dijkstra* Geertina Harmina, Groningen; — 4 *Douwes* Aquarius, Gron.; *de Boer* Vriendschap, Petersb.; *Woortman* Alberdina Edzina, Goole.

DANTZIG 2 Junij, *Ouwehand* Volharding, Amst.; *Klein* Jonge Rieka, Rott.; *de Boer* Boreas, Harlingen; *Schuur* Johanna Ettina, Gron.; *Drewes* Afina Hillechiena, Koogerpolder; *Bakker* Harmonie, Petersb.; 3 *Mulder* Drie Gezusters en *van der Wal* Helene, Harlingen; *Rasker* Geertruida, Groningen; — 4 *de Boer* Jantina, Petersb.

MEMEL 31 Mei, *Bolhuis* Roelfina Gesina, Rott.

NORRKOPING 30 Mei, *Deen* Gesina Elsina, Petersb.; *Bos* Wietska, de Oostzee.

In lading.

LONDEN 3 Junij, *Balkema* Juffer Grietje en *Leuning* Battruida, Petersburg.

LIVERPOOL 3 Junij, *Pott* Niessina Gebka, Kroonstad.

Zeilklaar.

NEWCASTLE 3 Junij, *Meihuizen* Jantje Nanninga en *Hazewinkel* Joanna, Petersburg.

PLYMOUTH, 3 Junij. Het schip Padang, kapit. *Zwart*, van Cardiff naar Hong Kong, is alhier lek binnengeloopen.

Gepraaid den 25 Mei, op 50° 16′ N.Br., 1° 49′ W.L., *de Vos* Beurs van Rotterdam, v. Rott. n. Bat. — Den 26 Mei, op 48° 35′ N.Br., 8° 20′ W.L., *Rotgans* Koerier, v. Cardiff n. Rio Janeiro. — Den 30 Mei, bij het Zuid-Voorland, *Korte* Henderika Margretha, v. Bordeaux n. Petersb. — Den 17 April, op 4° 46′ N.Br., 21° 42′ W.L., *Maas* Bulgerstein, v. Londen n. Adelaide. — Den 27 Mei, op 49° 6′ N.Br., 7° 40′ W.L., *de Boer* Anna en Helena, v. Newc. n. Hong Kong. — Den 29 Mei, op de hoogte van Portland, *Swart* Doelwijk, v. Rotterdam n. Bat. — Den 1 Junij, op 44° $53\frac{1}{2}$ N.Br., 8° 37′ W.L., *Zuiderduin* Clara Wilhelmina, v. Bouc n. de Noordzee. — Den 8 Maart, op 29° Z.Br., 74° O.L., *Kok* Valparaiso, v. Tjilatjap n. Rott. — Den 26 Mei, op 45° 10′ N.Br., 9° 25′ W.L., *Noordhoek Hegt* Stad Enschedé, v. Amst. n. Batavia. — Den 31 Mei, bij Lizard, *Coening Meijer* Jan Schouten, v. Dordrecht n. Cardiff.

TERMUNTERZIJL, 7 Junij. Binnengekomen 2 Junij, *Oostra* Magrietha Hillegiena, 4 *de Vries* Eikelina en *Fokkens* Geziena, Borkum; — 6 *Burmann* de Vr. Geziena, Oldenbnrg.

Vertrokken 2 Junij, *Lodewijks* Catharina Arendina, 3 *Kraan* Vriendschap en *Pietersen* Elisabeth, Noorw.; — 4 *Riepma* Agatha, Newc.; *Burmann* Geziena, Leer; *de Lange* Twee Gebroeders, Halte; *Horning* Jantina, Noorw.; *Bolinius* Regina, Ditzum; — 5 *Schönebom* Antina en *Busschen* Gretina, Oldersum; — 6 *Deters* Maria, de Knock.

Zeilklaar 2 Junij, *Ugen* Anna Sieberdina, Noorw.; *van Dijk* Elisabeth, Papenborg.

DELFZIJL, 7 Junij. Binnengek. 5 Junij, *Mooi* Mettina Hendrika, Bremen; *Kruizinga* Vr. Reina, Hamburg; *Slik* de Jonge Willem, Leer.

Vertrokken 5 Junij, *Koopman* Trijntje, Emden; *de Boer* Margaretha Petronolla, Bremen; *Breukman* Catharina en *Vos* Sjouke, Leer; — 6 *Goosens* ...., avontuur.

In Zee gekomen 4 Junij, *Brouwer* Dina, n. ....

HARLINGEN, 8 Junij. Binnengekomen 1 Junij, *Meijer* Geertina, Dantzig; *Helmers* Stad Steenwijk, Noorw.; — 2 *Smit* Anna Elisabeth, Oudsoen; — 3 *Mooi* Hillechina Catharina, Dantzig; *Wever* Elisabeth Maria, Oudsoen; — 6 *Berg* Twee Vrienden en 7 *Hayer* Goede Hoop, Noorw.; *Kuiper* Gerrittina Tettje en 8 *Ruiten* Verwachting, Liverp.

Vertrokken 5 Junij, *de Groot* Drie Gezusters, Oudsoen; — 6 *Burghardt* Noordster, Osterrisoer.

OOSTMAHORN, 9 Junij. Ter reede gearriveerd den 7 Junij, *Koster* Twee Gebroeders, v. Leer n. Gron.; — 8 *Alberts* Catharina Annegina en *Groenewold* de Vr. Maria, v. Bremerhaven n. Amst.; — 9 *Oostema* Hunsingo, v. Koningsb. n. Gron., met adsistentie door verlies van twee ankers en de kettingen.

Vertrokken den 4den, *Schoon* Jacobus Corn., v. Rott. n. Pruissen; *Dost* Margrietha, v. Zaand. n. Hamb.; — 5 *Lukkien* Gemini, v. Gron. n. Arch.; — 6 *Manning* William, v. Gron. n. Newp.; *van der Zee* Neeltje, v. Dockum n. Noorw.; — 9 *Klöfkorn* Vr. Henriette, v. Zwolle n. Emden; *Forma Jr.* Jantje, v. Amst. n. Leer; *de Groot* Wierd. Fokelina, v. Kampen n. Hamb.

Zeilklaar: *Karssies* Leo Sinnige, v. Gron. n. Newc.

De Sond gepasseerd.

2 Junij. *Hemmes*, Maria, v. Schiedam n. Reval, m. rogge.
Scherpbier, Elsje, v. Rochester n. Stettin, m. cement.
de Weerd Jr., Groot Lankum, v. Antw. n. Petersb., m. stukg.
3 —— *Panjer*, Gezina, v. Amst. n. Rügenwalde, m. ijzer.
Brambergen, 2 Gebroeders, v. Liverp. n. Nerva, m. zout.
Lodewijks, Anna, v. Brake n. Carlshamn, m. tabak.
Hazewinkel, Alberdina, v. Bordeaux n. Petersb., m. wijn.
Kwint, Hendrika Gezina, v. Londen n. Petersb., m. stukg.
v. d. Veen, Maria Janna Jac. Barend., v. Lond. n. Petersb., stukg.
Schaap, Pieter Bentum, v. Cadix n. Petersb., m. wijn.
de Cock, Hillechiena, v. Aberdeen n. Memel, m. ballast.
Kros, Goede Bedoeling, v. Cette n. Petersb., m. wijn.
Prak, Rensina, v. Libau n. de Maas, m. gerst.
v. d. Veen, 4 Gezusters, v. Malmö n. Thisted, m. ballast.
4 —— *Potjer*, Tetsia, v. Livorno n. Petersb., m. stukg.
Korter, Jeltina, v. Newc. n. Petersb., m. stukg.
Kuiper, Cathar. Johanna, v. Rott. n. Petersb., m. stukg.
Wekenborg, Anna Margretha, v. Liverp. n. Nerva, m. zout.
Fijn, Hillechiena, v. Liverp. n. Nerva, m. zout.
Smit, Anna Jantina, v. Amst. n. Petersb., m. stukg.
Bekkering, Ulrika, v. Bergen n. Petersb., m. haring.
Hazewinkel, Roelf Giezen, v. Cette n. Koningsb., m. wijn.
Willinga, Catharina, v. Newc. n. Petersb., m. stukg.
Lootsman, Pomona, v. Stettin n. Rott., m. rogge.

De wind den 2 Junij W.N.W., N.N.W., W.N.W.; den 3den W.Z.W., W., W.N.W.; den 4den W., N.N.W., N.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 6 Junij, *de Boer* Henr. Geertruida, Gibralt.

TEXEL 7 Junij, *Ruiten* Verwachting en *Schaap* Jan Jacob, Cardiff.

BRIELLE 7 Junij, *Smit* Marchiena, Alicante.

BREMERHAVEN 5 Junij, *Waterborg* Katrina, Newc.

Bij DEAL 6 Junij, *Nagel* Triton, v. Cardiff n. Kroonst.

Bij DUNGENESS 5 Junij, *Polee* Reina Arend., v. Amst. n. Konst.

Bij FALMOUTH 2 Junij, *v. Mechelen* Arlequin, v. Rotterdam n. Australie.

QUEENSTOWN 4 Junij, *v. Gijzel* Vereeniging, Mexico.

NEWPORT 4 Junij, *v. Oppen* Alcor, Rott.

DUBLIN 5 Junij, *Rosenbeek* Vier Gebroeders, Randers.

LIVERPOOL 5 Junij, *Wegener* Eolus, Livorno; *de Winter* Catharina, Bordeaux.

NORTH SHIELDS 5 Junij, *Kooy* Mary Goddard, Schied.

BORDEAUX 5 Junij, *Brongers* Sophia, Petersb.

NORRKOPING 30 Mei, *Drewes* Hendrika, Hamburg.

Vertrokken.

AMSTERDAM 7 Junij, *Alberts* Twee Gebroed., Hamb.

TEXEL 7 Junij, *Verbeek* Jan van Schaffelaar, Batavia; *van Loenen* Henriëtte, Glasgow; *Lohman* Zeldenrust, Newc.

VLIE 5 Junij, *de Groot* Drie Gezusters, Memel; *Mulder* Feika Jantina, Riga.

BRIELLE 7 Junij, *Eggers* Adagio, Newc.

VLISSINGEN 5 Junij, *Datema* Margaretha Hendrika, Koningsb.; *Wolkammer* Ida, Rostock; *v. d. Veen* Johanna Gesina, Frederikstad.

LIVERPOOL 4 Junij, *Klingen* Anna Agatha, Archangel.

CARDIFF 4 Junij, *Loos* Bommelerwaard en *v. d. Meij* Cornelia en Henriëtte, Singapore.

INVERKEITHING 3 Junij, *Pronk* Hendrika Gesina, Petersb.

NEWCASTLE 4 Junij, *Meihuizen* Jantje Nanninga, Petersb.

HULL 5 Junij, *Bekkering* Beerendina Huges, Middlesbro.

MIDDLESBRO 4 Junij, *Muller* Johannes, Petersb.

DUINKERKEN 5 Junij, *Schipper* Helena Catharina, Amst.

EMDEN, 27 Mei. Het schip Gesina, kapit. *Albers*, is den 6 April bij Tonela, in de golf van Mexico, gestrand, doch het volk gered.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 9 *Junij* 1857.

4 Nederl. ℔ 37 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 9 *Junij.*

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ *f* 3,50
Oude 70 ℔ *f*	N.W. 1856 52 ℔ *f* 5,45	- - 42 - - 3,70
N.Oml.1856 66 - 7,60	- 54 - - 5,85	- - 44 - -
- - 68 - - 8,60	- 56 - - 6,25	
- - 70 - - 9,60	Zomer 54 - - 5,55	BOONEN.
- Old. 66 - - 7,35	- 56 - - 5,95	Paardeb. *f* 6,50 *f* 7 *f* 7,25
- - 68 - - 8,35	Knobbe 60 - - 6,30	
- - 70 - - 9,35	- 62 - - 6,70	Gr. Erwt. *f*
ROGGE.	HAVER.	Graauwe dito *f*
N. Inl. 60 ℔ *f* 4,55	N. Dikke 36 ℔ *f*	
- - 62 - - 5,15	- - 38 - - 3,45	ZADEN, ENZ.
- - 64 - - 5,75	- 40 - - 3,70	Koolz. *f*
- - 66 - - 6,35	- 42 - - 3,95	dito *f*
Oude 66 - -	- 44 - - 4,20	Zomerzaad *f*
BOEKWEIT.	- 46 - - 4,45	G. Mosterdz. *f*
N.Gr.Zd. 60 ℔ *f* 6,75	- 48 - - 4,65	Lijnzaad *f*
- - 62 - - 7,25	- 50 - - 4,85	Dederzaad *f*
- - 64 - - 7,75	N.W.Voer 36 - - 3,10	Gr. Gort *f* 8,25 *f* 9,25
- Zw.- 60 - - 6,60	- - 38 - - 3,30	Parel dito *f* 12,50 a *f* 14,50
- - 62 - - 7,10	- - 40 - - 3,50	Raapolie per vat *f* 51
- - 64 - - 7,60	N. Zw. - 36 - - 3,10	
Veen 64 - - 7,50	- - 38 - - 3,30	

Tarwe meer aan en niet dan iets lager te plaatsen. — Rogge als genoteerd slepend afgaande. — Boekweit slap, en vond tot verlaagde prijzen nog bijna geen koopers. — Gerst aan pelderijen weder iets hooger verkocht. — Haver ruimer ter veil, en 10 a 15 cent lager afgegeven. — Boonen weinig in omgegaan. — Gort prijshoudend. — Raapolie wel zoo aangenaam.

AMSTERDAM, 6 *Junij.* Hennep: Behalve de partij van 3800 Ned. ℔ Petersb. halfrein, tegen den 8sten dezer in veiling aangekondigd, die heden tot *f* 55 uit de hand verkocht werd, is niets belangrijks in het artikel omgegaan.

AMSTERDAM, 8 *Junij.* Tarwe prijshoudend met goeden handel: 128 ℔ n. b. Pools. *f* 395; 126 ℔ dito *f* 380; 127 ℔ j. dito *f* 378;

125, 126 ℔ dito *f* 360; 127 ℔ n. Geld. *f* 350. — Pruissische Rogge bij partij als voren; gedroogde tot iets lagere prijzen met belangrijken handel: 121, 123, 125 ℔ Pruis. *f* 216, *f* 222, *f* 228; 117 ℔ Petersb. *f* 215 bij gerijf; 116, 117, 118 ℔ dito *f* 209, *f* 212, *f* 215. — Gerst en Haver zonder handel. — Boekweit prijshoudend: 118 ℔ Amersfoorter *f* 285; 119 ℔ Holst. *f* 273.

Koolzaad op het najaar $1\frac{1}{2}$ p. vl., op het voorjaar 2 p. vl. hooger: Haarlemmermeer *f* $18\frac{1}{2}$; op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. $85\frac{1}{2}$ p. vl.; April 87 p. vl. — Lijnzaad willig; in veiling: 108, 109 ℔ Petersb. *f* [illegible] per mud; 102, 106 ℔ Pools. *f* $11\frac{1}{4}$, *f* 12, *f* $12\frac{1}{2}$ per mud. — Raapolie dadelijk en op levering williger: op 6/w. *f* 52,75; vlieg. *f* [illegible]; Sept. *f* 50 a *f* 50,25; Oct. *f* 49,75 a *f* 50,25; Nov. *f* 49,[illegible] a *f* 50; Dec. *f* 49,50 a *f* 49,75; primo Mei 1858 *f* 50. — Lijnolie dadelijk vast, op levering niet williger: op 6/w. *f* 46,25; vlieg. *f* 45; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 44,75. — Hennepolie op 6/w. *f* 50,75; vlieg. *f* 49,50. — Raapkoeken *f* 82 a *f* 88. — Lijnkoeken *f* 11 a *f* 14.

SCHIEDAM, 6 *Junij.* Moutwijn *f* 18,25; Jenever *f* 23,75; Amst. Proef *f* 25,00.

ROTTERDAM, 8 *Junij.* Tarwe: Zeeuw. met redelijken toevoer, aan consumtie vrij goed opgeruimd; de beste soorten tot ruim, de mindere tot ongeveer vorige prijzen. Roode met eenigen consumtie-handel *f* 5 hooger. — Rogge: Zeeuwa. flaauw vorige prijzen; overige soorten met weinig omgang, zonder prijsverandering. — Boekweit was nagenoeg prijsh. — Gerst en Haver 10 ct., Paardeboonen 20 ct. hooger, doch met geringen toevoer. Bruine en Witte Boonen, door minder begeerte, 50 ct. lager. — Erwten flaauw, doch meest als voren, langzaam van de hand gegaan.

LONDEN, 5 *Junij.* Van inl. graan is gedurende deze week eene matige hoeveelheid, doch van buitenslands zeer veel aangevoerd. Er waren weinig koopers, evenwel hebben de prijzen van inl. Tarwe zich goed gesouteneerd op den vorigen stand, en daar houders van vreemde soorten in geene verlaging wilden toestemmen, bleef de omzet beperkt. Gerst traag. Boonen en Erwten als Maandag. Haver goed prijshoudend. " *Van den 8sten.* Vreemde Tarwe bij ruimen aanvoer onveranderd traag.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 9 *Junij.* De prijs der boter was heden: 1ste soort *f* 35; 2de soort *f* 30 a *f* 32.

LEEUWARDEN, 5 *Junij.* De prijs der boter was heden *f* 38,50.

AMSTERDAM, 8 *Junij.* De prijs der Boter was heden als volgt: Friesche *f* 42 a *f* 44; Kuinder *f* 41 a *f* 43; Kamper *f* 42 a *f* 46; Deventer *f* 34 a *f* 40; Zwolsche *f* 40 a *f* 43.

LONDEN, 5 *Junij.* De aanvoeren van Boter gedurende de afgeloopen week bestonden uit: van Harlingen 3879 v., Havre 30, Ostende 610, Antwerpen 126, Rotterdam 94, Hamburg 181, Schiedam 362. De noteringen zijn: beste Friesche 98 sh., surplus 86 a 88 sh., 2de kwal. 70 a 76 sh., beste Hollands. 70 a 74 sh., Kamper en Zwolsche 90 a 96 sh., Bosscher 50 a 56 sh., Groninger 72 a 76 sh., Emden en Leer 80 a 84 sh.; Holst. en Kiel 94 a 100 sh., Fransche 60 a 65 sh.

LONDEN, 8 *Junij.* Friesche Boter 98 sh., Gron. 82 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 9 *Junij.* Op de veemarkt was heden een groot aantal runderen ter markt, omstreeks 150 stuks; de handel daarentegen niet vlug en werden met moeite de prijzen l.l. Dingsdag besteed; schapen tamelijk ter markt; varkens ruim aan en de prijzen iets lager te bedingen.

LEEUWARDEN, 5 *Junij.* Aangevoerd 700 a 800 runderen, waarvan 100 vette-, de overige melk- en kalfkoeijen, de handel was in alle soorten vlug; 100 vette kalveren, prijshoudend; zoo ook de schapen en lammeren, waarvan er tusschen 1100 a 1200 ter markt waren; vette varkens en biggen, wier aanvoer ca. 600 bedroeg, waren wel te plaatsen.

LONDEN, 8 *Junij.* De aanvoer ter veemarkt bestond uit 4409 runderen, 260 kalveren en 26,750 schapen, die allen bij tragen handel niet dan lager te plaatsen waren.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 8 *Junij.*

Nederl. Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{11}{16}$; Dito Dito 3 pCt. 76; Dito Dito 4 pCt. $96\frac{1}{8}$. — BELGIË, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{1}{8}$. — SPANJE, Onbep. Stukken $1\frac{1}{4}$ pCt. $25\frac{1}{4}$; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. $38\frac{3}{16}$; Dito Buitenl. £ 85, 3 pCt. $42\frac{1}{4}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $45\frac{13}{16}$; Dito 1856, 3 pCt. $44\frac{1}{2}$. — RUSLAND, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. $104\frac{3}{4}$; bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. $98\frac{11}{16}$. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $76\frac{7}{16}$; Dito Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $39\frac{5}{8}$; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. $88\frac{1}{8}$; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. $77\frac{7}{8}$. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. $21\frac{1}{16}$. — Mexicanen lager; Beurs vast.

ADVERTENTIEN.

LANDHUISHOUDELIJKE TUIN

te GRONINGEN.

Voldoende aan daaromtrent gedane aanvragen, berigt de ondergeteekende, dat de **Landhuishoudelijke Tuin** elken WERKDAG na 12 uren te zien is, waartoe men zich aanmelde bij den Amanuensis GROENEWOLD, in de Rozenstraat te *Groningen.* — Deze heeft steeds de vrijheid, om kosteloos **ZADEN** of **PLANTEN** af te staan van die Granen, Peulvruchten enz., waarvan gemist kan worden.

GRONINGEN, 8 Junij 1857.

H. C. VAN HALL.

*** Nog met **DANK** voor de **blinde Wees** van *'s Hertogenbosch* ontvangen *f* 1 van V.....

M. A. AMSHOFF.

Onderwijs.

De ondergeteekende maakt OUDERS en VOOGDEN bekend, dat er door de belangrijke locale uitbreiding, aan zijn INSTITUUT gegeven, met **Aug. e.k.** gelegenheid bestaat tot het plaatsen van nog een **zestal** PENSIONNAIRES bij de **negen**, welke reeds aan zijne zorg en leiding zijn toevertrouwd.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij het Edel Achtb. Bestuur en bij den Instituteur

E. SCHEFFER.

OUDE PEKELA, 5 Junij 1857.

Het GEMEENTEBESTUUR van ***Oude Pekela*** verklaart gaarne, dat bij voortduring aan bovengenoemd INSTITUUT **uitnemend ONDERWIJS** wordt gegeven, en dat door de vergrooting der bestaande Gebouwen de gelegenheid geopend wordt, om aldaar nog eenige JONGELIEDEN ruim en doelmatig te huisvesten.

Burgemeester en Wethouders van Oude Pekela:
T. BORGESIUS.
J. G. HEERES.

Mejufvrouw **W. J. HUIJGENS**, Institutrice te *Dokkum*, neemt de vrijheid aan OUDERS en VOOGDEN bekend te maken, dat de **VACANTIE** den **3den Julij** begint en den **17den Augustus** eindigt.

PROSPECTUSSEN zijn op franko aanvrage te bekomen: te *Groningen* bij den WelEd. Heer MEINESZ; te *Leeuwarden* bij den WelEd. Heer HAMSTRA; te *Dokkum* bij den WelEd. Heer PRUIM en bij de INSTITUTRICE zelve.

ZANGFEEST

der **ZANGVEREENIGING *OLDAMBT*** en ***WESTERWOLDE***, op VRIJDAG den 12den Junij 1857, des namiddags te half drie uur, in de KERK te *Winschoten.*

De BEWIJZEN van TOEGANG, à 50 Ct., zullen worden afgegeven vóór den Toren, van af des middags één uur.

S. BRANDT, *Secr.*

ZANGFEEST

VAN DE

Vereeniging *Westerkwartier*,

te ***LEEK***, op WOENSDAG den 1sten Julij 1857.

NB. Tot narigt voor de **ZANGERS** dient, dat GEZONGEN zullen worden Nos. 1, 3, 8, 9, 11, 14, 16, 18, 19, 20 en 22.

Namens het Bestuur:
P. DIJKSTERHUIS,
Secretaris.

HARDDRAVERIJ TE ZUIDLAREN,

op WOENSDAG den 17den Junij 1857. Tot PRIJS: **een briljant CHAISTUIG;** tot PREMIE: **een PIKEURSTUIG.** Alle Paarden zullen worden toegelaten, die ten genoegen der Keurmeesters zijn. Aangifte te een uur bij L. OUDMAN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

C. C. C. WARMOLTS
met
E. J. ROERING.

ARNHEM, 4 Junij 1857.

*** Getrouwd den 7 Junij 1857:

P. KRANENBERG,
van *Amsterdam*,
en
C. FOLMER,
van *Middelstum.*

*** Bevallen van een' ZOON T. A. POELSTRA, Echtgenoot van

E. ZUIDEMA.

HARLINGEN, 3 Junij 1857.

*** Bevallen van eene *DOCHTER* de Hoog WelGeboren Vrouwe Baronesse SIXMA VAN HEEMSTRA— QUINTUS.

ZUIDHORN, 8 Junij 1857.

*** Bevallen van eene welgeschapen DOCHTER H. ALDERSHOFF, geliefde Echtgenoot van

T. FOLMER, P.L.z.

GRONINGEN, 9 Junij 1857.

Algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Mijne geliefde Echtgenoot H. LOUWES beviel heden van eene DOCHTER.

ULRUM, 8 Junij 1857.

C. SWALUE,
Med. et Art. Obst. Doctor.

*** Heden overleed mijne geliefde Echtgenoot MARGARITHA ROELINA VAN SAANEN, in den ouderdom van eenendertig jaren, mij Tweeling-Zoontjes nalatende uit een hoogst gelukkig huwelijk van slechts negen maanden.

GRONINGEN, 4 Junij 1857.

E. SCHILTHUIS.

Eenige kennisgeving.

*** Heden middag te 12 uur overleed, ten onzen Huize, onze zeer geliefde Moeder en Behuwdmoeder, Mejufvrouw KLAZIENA ALBERDS HUBERTS, Wedw. van den Heer R. DIJKAMA, in den ouderdom van 68 jaren en 6 maanden.

Zacht was haar uitgang, en het vertrouwen dat hare hoop alleen op de borggeregtigheid van den Heere Jezus gegrond was, doet ons haren uitgang beschouwen als Openb. 14 vs. 13.

STADS-KANAAL, 4 Junij 1857.

Mede uit naam van de overige Familie:
A. H. VEENHUIZEN,
Predikant der Afgescheiden Gemeente.
A. VEENHUIZEN, geb. DIJKAMA.

*** Heden overleed, tot onze diepe smart, na eene ongesteldheid van weinige uren, ons jongste DOCHTERTJE.

NIEUW BUINEN, 5 Junij 1857.

W. DRIESMAN, *Pred.*
W. DRIESMAN—BOEKHOUDT.

*** Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze jongste Lieveling JOHANNA ALBERTA, in den ouderdom van ruim elf maanden.

AMSTERDAM, 5 Junij 1857.

S. DIJK, Jc.z.
G. K. BAKKER.

Eenige kennisgeving.

*** GRONINGEN, 8 Junij 1857. Heden overleed onze geliefde Zuster MARIA HINDERIKA SCHAANK, na eene ziekte van negen dagen.

R. SCHURINGA SCHAANK.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, na een langdurig lijden, de Heer J. E. VAN COEVORDEN, in den ouderdom van 72 jaren, zeer betreurd door zijne nagelatene Betrekkingen.

P.S. De **AFFAIRES**, gedreven onder de firma J. E. VAN COEVORDEN & Co., worden op **denzelfden voet** gecontinuëerd.

GRONINGEN, 8 Junij 1857.

VERKOOPING

VAN SCHILDERIJEN, SCHETSEN, TEEKENINGEN, ENZ., ENZ.

R. DE HAAN, Sz., Deurwaarder te *Leeuwarden*, zal, op MAANDAG den 15den Junij 1857, des voormiddags te tien uur, en, zoo noodig, den daarop volgenden dag, ten Huize van A. VISSER, in *Benthem* aldaar, bij publieke veiling, tegen gereede betaling, verkoopen:

Al de door wijlen den Kunst- en Historieschilder OTTO DE BOER, te *Leeuwarden*, nagelaten **SCHILDERSTUKKEN**, zoo originele als kopijen; voorts eene partij **SCHETSEN** en **TEEKENINGEN**, benevens eene aanzienlijke massa **BOEKEN** met Plaatwerk; bevindende zich overigens onder de Schilderstukken, behalve van voornoemden OTTO DE BOER, een origineel van FERDINAND BOL, en van meer andere beroemde OUDE en NIEUWE MEESTERS.

De Voorwaarden van dezen Verkoop zijn inmiddels te vernemen en de Catalogus tegen *franko* aanvrage verkrijgbaar ten Kantore van gemelden Deurwaarder, mitsgaders bij den Heer A. WIERSMA, in de *Schrans*, onder *Huizum*; zullende de CATALOGUSSEN almede voorhanden zijn in bovengenoemd Koffijhuis *Benthem.*

De bezigtiging wordt bepaald op ZATURDAG en ZONDAG den 13den en 14den Junij bevorens, des morgens van 10 tot 2 uur.

*** Door de ERVEN **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven:

HET OOSTENRIJKSCHE CONCORDAAT

beschouwd in het licht der geschiedenis.

Uit het Engelsch.
Prijs *f* 0.75.

VROUWENLEVEN;

BEELDEN, GROEPEN EN TEEKENINGEN,

OTTILIE WILDERMUTH

NAGESCHETST
DOOR
J. J. A. GOEVERNEUR.

Met Vignet. **Prijs *f* 3.50**; gebonden in blaauw Linnen band met vergulde Stempels ***f* 3,90.**

Stoomvaart

VAN

Harlingen op Newcastle en Leith.

Het nieuwe **IJZEREN STOOMSCHIP** van de ***NORTH of EUROPE COMPANY***,

E I D E R,

Kapit. JOSEPH MANNING, (in de plaats van JOHN MULLETT), zal vertrekken
naar *Leith*, WOENSDAG den 10den Junij e.k.
» *Newcastle*, ZATURDAG den 20sten Junij e.k.

Adres bij de Agenten

VAN OPPEN'S ZONEN.

VERKOOP VAN TOPGRAS.

Op DINGSDAG den 16den Ju[nij] 1857, des avonds te 7 uur, [zal] ten Huize van den Kastelein [...] MENSINGA, buiten de Boterin[g]poort te *Groningen*, publiek w[or]den verkocht: Het **TOPGRAS** van ongeveer 6 Bun[der] best Land, gelegen in den *Paddepoel*, toebehoorende a[an] den Heer L. T. JORISSEN, in 4 perceelen, op aanwijzi[ng] van J. H. POLL; en van ongeveer 2 B. **LAND**, *D[E] HOOGTE VAN DE TIGGELDOBBEN* genaamd, gelegen aan den Jacobijnerweg, toebehoorende aan [...] HEMMES.

HOOILANDS-VERHURING.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUIN[T]US**, Notaris te *Groningen*, zal de GE[WONE] WONE JAARLIJKSCHE VERHURING va[n] **HOOILANDEN** te ***NOORDLA[REN]***, ten Huize van den Kastelein W. BRANTS, [te] *Noordlaren*, worden gehouden op WOENSDAG den 17den e[n] DONDERDAG den 18den Junij 1857, telkens des namidda[gs] te 1 uur.

WOENSDAG DEN 24STEN JUNIJ 1857,

des voormiddags precies te 10 uur en vervolgens, zullen ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris t[e] *Groningen*, vóór en in de Behuizing van wijlen den Hee[r] en Mr. J. J. DE SITTER, te *Groningen*, in de Brugstraat publiek worden verkocht:

Onderscheidene **MEUBELAIRE** en **ANDERE GOEDEREN**, waaronder MAHONIEHOUTEN SECRETAIRE en OPGELEGDE DITO, PENANT- en andere TAFELS, SPIEGELS, BUREAU[S,] LEDEKANTEN, CANAPÉ, STOELEN, VLOERKLEEDEN, BEDDEGOED, OUD PORSELEIN, KOPER-, TIN-, BLIK-, GLAS- en AARDEWERK, KEUKEN- en ANDERE KAGCHELS, GLADMANGEL, ENZ. Te bezien de[n] daags bevorens, van 10—12 en 2—5 uur, op Bewijzen va[n] Toegang, te bekomen ten KANTORE van

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris t[e] *Winschoten*, zal, ten verzoeke van de Erven wijlen den Hee[r] oud-Burgemeester E. POST, in leven woonachtig en overlede[n] te *Winschoten*, op schade of bate van de Erven wijle[n] den Heer F. D. NIEMAN en Vrouw, op VRIJDAG de[n] 26sten Junij 1857, des avonds te vijf uur, ten Huize va[n] den Logementhouder H. R. MULDER, te *Nieuwolde*, i[n] openlijke Veiling verkoopen:

Eene **BEHUIZING, ERF** en **TUIN**, staande en gelegen t[e] *Nieuwolde*, doende jaarlijks tot grond[-]pacht *f* 6—00, wordende thans be[-]woond en gebruikt door Mejuffer HERMANNA NIEMAN en anderen.

B. HAITZEMA VIËTOR.

TE HUUR, te *Veenklooster:*

Twee **GEMEUBELEERDE** of **ONGEMEUBELEERDE KAMERS** met de **VRIJE WANDELING** op de BUITENPLAATS. Te bevragen bij den Mr. Timmerman JOH. P. SCHAAFSMA, aldaar. *Brieven franko.*

De **PATENT-OLIEFABRIJK** en **AFFAIRE** in **KRUIDENIERSWAREN**, enz. **overgedragen** hebbende aan mijnen Schoonzoon H. VAN DER PLAATS, zoo neem ik de vrijheid hem in de gunst van een ieder aan te bevelen en betuig aan mijne geëerde Begunstigers mijnen **VRIENDELIJKEN DANK** voor het vertrouwen, dat ik sinds zoo vele jaren van hen heb mogen ondervinden.

H. K. BOSVELD.

Bovengenoemde AFFAIRES van mijnen Schoonvader, den Heer H. K. BOSVELD, **overgenomen** hebbende, zoo beveel ik mij minzaam in eens ieders gunst; ten zuinigste berekende prijzen en prompte bediening zullen, zoo ik hoop, tot rekommandatie strekken.

GRONINGEN, 9 Junij 1857.

H. VAN DER PLAATS.

BEIJERSCH BIER,

à 25 Ct. per Flesch.

H.H. GEBRUIKERS gelieven de ORDERS **bij tijds** in te zenden, ten einde geene vertraging in de uitvoering derzelve te moeten ondervinden, door de veelvuldige aanvraag van dit Artikel.

G. B. HEMMES,
Groentemarkt, aan den Singel,
te *Groningen.*

COMPAGNON GEVRAAGD.

Een **SCHEEPSBOUWER**, Eigenaar zijnde van eene **groote** en **wel gelegen WERF**, vraagt ter **uitbreiding** een **COMPAGNON**, die over een matig kapitaal kan beschikken. Adres met franko brieven aan het BUREAU der GRONINGER COURANT, onder letters Z. Z.

GEVRAAGD:

Een bekwame **STALKNECHT**, bij voorkeur een gewezen *Kavallerist*, in de Manége, Kruidgracht.

De ondergeteekende, Landbouwer te *Lutjeloo*, verklaart bij deze dat mijne Echtgenoot door het dragen van een **GOLDBERGERSCHEN KETTING**, bij G. WASSMAN te *Winschoten* gekocht, van het rheumatiek is genezen, dat haar zoo kwelde dat zij geen stap meer kon gaan, en van stonden aan dat dezelve door haar is gedragen beterschap gevoelde en na weinige dagen eene volledige herstelling volgde, zoodat ik mij verpligt acht daarvan kennis te geven, opdat andere lijders er ook gebruik van kunnen maken.

LUTJELOO, April 1857. U. R. GEERTZEMA.

Alle rheumatische ziekten, verlammingen, gewrichtspijn, hoofdpijn, oorpijn, kiespijn, maagpijn, krampkolijk, kramp in de borst en in de kuiten, knubbeljicht, verstijving in de leden, lendenpijn, aangezigtspijn, zenuwziekten, worden zeker en spoedig door **GOLDBERGER'S KETTINGEN** genezen.

Zij kosten *f* 1,80—2,70—3,60—5,40.
OORMAGNETEN *f* 1,80 het paar.
RINGEN *f* 1,50 en *f* 1,80.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, A. W. C. KEIJZER; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Meppel*, A. JEULEN en Co.; *Nieuwolda*, R. P. v. CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE en FELDBRUGGE en Co.; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Depôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.